Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 4ης Φεβρουαρίου 2016*

«Προδικαστική παραπομπή — Παραδεκτό — Ντάμπινγκ — Εισαγωγές υποδημάτων που έχουν το πάνω μέρος από δέρμα, καταγωγής Κίνας και Βιετνάμ — Κύρος του κανονισμού (ΕΚ) 1472/2006 και του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 1294/2009 — Συμφωνία αντιντάμπινγκ του ΠΟΕ — Κανονισμός (ΕΚ) 384/96 — Άρθρο 2, παράγραφος 7 — Καθορισμός του ντάμπινγκ — Εισαγωγές από χώρα που δεν έχει οικονομία αγοράς — Αιτήσεις υπαγωγής στο καθεστώς εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς — Προθεσμία — Άρθρο 9, παράγραφοι 5 και 6 — Αιτήσεις για εξατομικευμένη μεταχείριση — Άρθρο 17 — Δειγματοληψίες — Άρθρο 3, παράγραφοι 1, 5 και 6, άρθρο 4, παράγραφος 1, και άρθρο 5, παράγραφος 4 — Συνεργασία της βιομηχανίας της Ένωσης — Άρθρο 3, παράγραφοι 2 και 7 — Προσδιορισμός της ζημίας — Άλλοι γνωστοί παράγοντες — Κοινοτικός τελωνειακός κώδικας — Άρθρο 236, παράγραφοι 1 και 2 — Επιστροφή μη νομίμως οφειλομένων δασμών — Προθεσμία — Τυχαίο γεγονός ή ανωτέρα βία — Ανίσχυρο κανονισμού περί επιβολής δασμών αντιντάμπινγκ»

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-659/13 και C-34/14,

με αντικείμενο αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλαν το First-tier Tribunal (Tax Chamber) (Ηνωμένο Βασίλειο) και το Finanzgericht München (Γερμανία), με αποφάσεις της 9ης Δεκεμβρίου 2013 και της 24ης Οκτωβρίου 2013, οι οποίες περιήλθαν στο Δικαστήριο στις 13 Δεκεμβρίου 2013 και 24 Ιανουαρίου 2014 αντιστοίχως, στο πλαίσιο των δικών

C & J Clark International Ltd

κατά

The Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs (C-659/13),

και

Puma SE

κατά

Hauptzollamt Nürnberg (C-34/14),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους L. Bay Larsen, πρόεδρο του τρίτου τμήματος και προεδρεύοντα του τετάρτου τμήματος, J. Malenovský (εισηγητή), M. Safjan, A. Prechal και K. Jürimäe, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot

* Γλώσσες διαδικασίας: η γερμανική και η αγγλική.

γραμματέας: L. Hewlett, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 8ης Ιουλίου 2015,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η C & J Clark International Ltd, εκπροσωπούμενη από τους A. Willems, S. De Knop, S. Mourabit και J. Charles, advocaten,

— η Puma SE, εκπροσωπούμενη από τον K. von Brocke, Rechtsanwalt, και τους E. Vermulst, J. Sud και S. Van Cutsem, advocaten,

— το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενο από την S. Boelaert και τον B. Driessen, επικουρούμενους από τον B. O'Connor, solicitor, και τον S. Gubel, avocat,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τις L. Armati και L. Grønfeldt καθώς και από τον T. Maxian Rusche,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 17ης Σεπτεμβρίου 2015,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Οι αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως αφορούν το κύρος και την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΚ) 1472/2006 του Συμβουλίου, της 5ης Οκτωβρίου 2006, για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ και για την οριστική είσπραξη του προσωρινού δασμού που επιβλήθηκε στις εισαγωγές ορισμένων υποδημάτων που έχουν το πάνω μέρος από δέρμα, καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας και Βιετνάμ (ΕΕ L 275, σ. 1, στο εξής: οριστικός κανονισμός) και του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 1294/2009 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2009, για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ορισμένων υποδημάτων με το άνω μέρος από δέρμα, καταγωγής Βιετνάμ και Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, όπως επεκτάθηκε στις εισαγωγές ορισμένων υποδημάτων με το άνω μέρος από δέρμα που αποστέλλονται από την ΕΔΠ Μακάο, ανεξάρτητα από το αν δηλώνονται ως καταγωγής ΕΔΠ Μακάο ή όχι, μετά τη διαδικασία επανεξέτασης ενόψει της λήξης της ισχύος των μέτρων, σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 384/96 του Συμβουλίου (ΕΕ L 352, σ. 1, στο εξής: κανονισμός παρατάσεως και, από κοινού με τον οριστικό κανονισμό, επίμαχοι κανονισμοί), καθώς και την ερμηνεία του άρθρου 236 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 302, σ. 1, στο εξής: τελωνειακός κώδικας).

2 Οι αιτήσεις αυτές υποβλήθηκαν στο πλαίσιο δύο διαφορών μεταξύ, αντιστοίχως, της C & J Clark International Ltd (στο εξής: Clark) και των Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs (φορολογικών και τελωνειακών αρχών του Ηνωμένου Βασιλείου) καθώς και μεταξύ της Puma SE (στο εξής: Puma) και του Hauptzollamt Nürnberg (Κεντρικού Τελωνείου της Νυρεμβέργης), σχετικά με δασμούς αντιντάμπινγκ που κατέβαλαν η Clark και η Puma, κατ' εφαρμογή των επίμαχων κανονισμών, σχετικά με την εισαγωγή υποδημάτων που έχουν το πάνω μέρος από δέρμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το νομικό πλαίσιο

Το διεθνές δίκαιο

3 Με την απόφαση 94/800/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με την εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύναψη των συμφωνιών που απέρευσαν από τις πολυμερείς διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ουρουγουάης (1986-1994), καθ' όσον αφορά τα θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της (ΕΕ L 336, σ. 1), το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενέκρινε τη συμφωνία για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ), που υπεγράφη στο Μαρακές στις 15 Απριλίου 1994, καθώς και τις συμφωνίες που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα 1 έως 3 της συμφωνίας αυτής (στο εξής, από κοινού: συμφωνίες ΠΟΕ), στις οποίες περιλαμβάνεται η συμφωνία για την εφαρμογή του άρθρου VI της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994 (ΕΕ 1994, L 336, σ. 103, στο εξής: συμφωνία αντιντάμπινγκ του ΠΟΕ).

4 Το άρθρο 6.10 της συμφωνίας αντιντάμπινγκ του ΠΟΕ ορίζει τα εξής:

«Οι αρχές καθορίζουν, κατά κανόνα, ένα ξεχωριστό περιθώριο ντάμπινγκ για καθέναν από τους γνωστούς ενδιαφερόμενους εξαγωγείς ή παραγωγούς του προϊόντος που αποτελεί αντικείμενο της έρευνας. Όταν ο αριθμός των εξαγωγέων, των παραγωγών, των εισαγωγέων ή των τύπων προϊόντων που έχουν σημασία για την υπόθεση είναι τόσο μεγάλος, ώστε να καθιστά πρακτικώς ανέφικτο τον προαναφερθέντα ατομικό καθορισμό του περιθωρίου ντάμπινγκ, οι αρχές δύνανται να λαμβάνουν υπόψη για τους σκοπούς της εξέτασης είτε εύλογο αριθμό ενδιαφερομένων ή προϊόντων, με δειγματοληψίες που ανταποκρίνονται στις αρχές της στατιστικής και λαμβάνοντας ως βάση τα στοιχεία που έχουν στη διάθεσή τους οι αρχές κατά το χρόνο επιλογής του δείγματος, είτε το μεγαλύτερο δυνατό ποσοστό του όγκου των εξαγωγών από την εκάστοτε χώρα για το οποίο μπορεί λογικά να διεξαχθεί έρευνα.»

5 Κατά τους όρους του άρθρου 9.2 της εν λόγω συμφωνίας:

«Όταν επιβάλλεται δασμός αντιντάμπινγκ σε σχέση με οποιοδήποτε προϊόν, ο δασμός αυτός εισπράττεται κάθε φορά μέχρι του προβλεπόμενου ποσού για όλες χωρίς διάκριση τις εισαγωγές του συγκεκριμένου προϊόντος, όποια και αν είναι η προέλευσή τους, εφόσον διαπιστώνεται ότι οι εισαγωγές αυτές αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ και προκαλούν ζημία, με εξαίρεση τις εισαγωγές που προέρχονται από εταιρίες για τις οποίες έχουν γίνει δεκτές αναλήψεις υποχρεώσεων ως προς τις τιμές συμφώνως προς τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας. Οι αρχές κατονομάζουν αυτόν ή αυτούς που προμηθεύουν το συγκεκριμένο προϊόν. Αν, παρ' όλα αυτά, η υπόθεση αφορά περισσότερους προμηθευτές από την ίδια χώρα και είναι πρακτικώς αδύνατο να κατονομασθούν οι προμηθευτές αυτοί στο σύνολό τους, οι αρχές δύνανται να κατονομάζουν τη συγκεκριμένη προμηθεύτρια χώρα. Αν η υπόθεση αφορά περισσότερους προμηθευτές από διάφορες χώρες, οι αρχές δύνανται να κατονομάζουν είτε όλους τους εμπλεκόμενους προμηθευτές, είτε, αν αυτό είναι πρακτικώς αδύνατο, όλες τις προμηθεύτριες χώρες.»

Το δίκαιο της Ένωσης

Ο τελωνειακός κώδικας

6 Το άρθρο 236 του τελωνειακού κώδικα προβλέπει τα εξής:

«1. Η επιστροφή ή η διαγραφή εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών πραγματοποιείται εφόσον αποδεικνύεται ότι κατά τη στιγμή της πληρωμής τους το ποσό τους δεν οφειλόταν νομίμως [...].

[...]

2. Η επιστροφή ή η διαγραφή εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών παραχωρείται κατόπιν υποβολής αιτήσεως στο αρμόδιο τελωνείο πριν από την εκπνοή προθεσμίας τριών ετών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης των εν λόγω δασμών στον οφειλέτη.

Η προθεσμία αυτή παρατείνεται αν ο ενδιαφερόμενος αποδείξει ότι δεν κατέθεσε την αίτησή του μέσα στην προθεσμία αυτή λόγω τυχαίου γεγονότος ή ανωτέρας βίας.

[...]»

Ο κανονισμός 384/96

7 Κατά τον χρόνο των περιστατικών των διαφορών των κύριων δικών, τη θέσπιση μέτρων αντιντάμπινγκ από την Ένωση διείπε ο κανονισμός (ΕΚ) 384/96 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1995, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΕ 1996, L 56, σ. 1, και διορθωτικά ΕΕ 1999, L 94, σ. 27, και ΕΕ 2000, L 263, σ. 34), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 461/2004 του Συμβουλίου, της 8ης Μαρτίου 2004 (ΕΕ L 77, σ. 12, στο εξής: κανονισμός 384/96).

8 Το άρθρο 1 του κανονισμού 384/96, με τίτλο «Αρχές», προέβλεπε στις παραγράφους 1 και 2 τα εξής:

«1. Δασμός αντιντάμπινγκ είναι δυνατό να επιβάλλεται σε κάθε προϊόν που αποτελεί αντικείμενο ντάμπινγκ, όταν η θέση του σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της [Ένωσης] προκαλεί ζημία.

2. Ένα προϊόν θεωρείται ότι αποτελεί αντικείμενο ντάμπινγκ όταν η τιμή εξαγωγής του στην [Ένωση] είναι χαμηλότερη από μια συγκρίσιμη τιμή του ομοειδούς προϊόντος, όπως έχει καθοριστεί για τη χώρα εξαγωγής κατά τις συνήθεις εμπορικές πράξεις.»

9 Το άρθρο 2 του εν λόγω κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Καθορισμός του ντάμπινγκ», προέβλεπε, στις παραγράφους του 1 έως 6, γενικούς κανόνες σχετικούς με τον καθορισμό της κανονικής αξίας προϊόντος. Το εν λόγω άρθρο όριζε συγκεκριμένα, στην παράγραφο 1, ότι η κανονική αξία «βασίζεται κατ' αρχήν στις πληρωθείσες ή πληρωτέες τιμές, κατά τις συνήθεις εμπορικές πράξεις, από ανεξάρτητους πελάτες στη χώρα εξαγωγής».

10 Το άρθρο 2, παράγραφος 7, του εν λόγω κανονισμού όριζε:

«α) Στην περίπτωση εισαγωγών από χώρες που δεν έχουν οικονομία αγοράς [...], η κανονική αξία καθορίζεται με βάση την τιμή ή την κατασκευασμένη αξία σε τρίτη χώρα με οικονομία αγοράς, ή την τιμή από αυτή την τρίτη χώρα προς άλλες χώρες, συμπεριλαμβανομένης της [Ένωσης], ή, όταν αυτό δεν είναι δυνατόν, πάνω σε κάθε άλλη λογική βάση, συμπεριλαμβανομένης της τιμής που έχει πράγματι πληρωθεί ή πρέπει να πληρωθεί στην [Ένωση] για το ομοειδές προϊόν, δεόντως προσαρμοσμένης αν χρειάζεται ώστε να συμπεριλαμβάνει ένα εύλογο περιθώριο κέρδους.

[...]

β) Στις έρευνες αντιντάμπινγκ για εισαγωγές από τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας, [...] το Βιετνάμ [...] καθώς και από οποιαδήποτε χώρα χωρίς οικονομία της αγοράς που είναι μέλος του ΠΟΕ κατά την ημερομηνία έναρξης της έρευνας, η κανονική αξία καθορίζεται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 6, εάν αποδεικνύεται, με βάση δεόντως αιτιολογημένους ισχυρισμούς που θα υποβάλουν ένας ή περισσότεροι παραγωγοί που υπόκεινται στην έρευνα και με βάση τα κριτήρια και τις διαδικασίες που περιλαμβάνονται στο στοιχείο γ), ότι υπόκεινται σε συνθήκες οικονομίας της αγοράς όσον αφορά την κατασκευή και την πώληση του οικείου ομοειδούς προϊόντος. Άλλως εφαρμόζονται οι κανόνες που καθορίζονται στο στοιχείο α).

γ) Ένας ισχυρισμός κατά το στοιχείο β) γίνεται γραπτώς και πρέπει να δίδει επαρκείς αποδείξεις ότι ο παραγωγός λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς, ήτοι:

[...]

Η απόφαση ότι ο παραγωγός πληροί τα ανωτέρω κριτήρια θα ληφθεί εντός τριμήνου από την έναρξη της έρευνας, αφού ζητηθεί συγκεκριμένα η γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής και αφού δοθεί στην […] βιομηχανία [της Ένωσης] η δυνατότης να λάβει θέση. Η απόφαση θα παραμείνει σε ισχύ καθόλη τη διάρκεια της έρευνας.»

11 Το άρθρο 3 του ίδιου κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Προσδιορισμός της ζημίας», όριζε, στις παραγράφους του 1, 2 και 5 έως 7:

«1. Κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και εφόσον δεν ορίζεται κάτι διαφορετικό, ο όρος “ζημία” σημαίνει τη σημαντική ζημία που προκαλείται στην […] βιομηχανία [της Ένωσης], τον κίνδυνο πρόκλησης σημαντικής ζημίας στην […] βιομηχανία [της Ένωσης] ή την αισθητή καθυστέρηση της δημιουργίας μιας τέτοιας βιομηχανίας· η ερμηνεία του όρου διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

2. Ο προσδιορισμός της ζημίας γίνεται με βάση θετικά αποδεικτικά στοιχεία και προϋποθέτει αντικειμενική εξέταση τόσο α) του όγκου των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ και της επίδρασής τους στις τιμές των ομοειδών προϊόντων στην αγορά της [Ένωσης], όσο και β) των συνεπειών των εισαγωγών αυτών για την […] βιομηχανία [της Ένωσης].

[...]

5. Η εξέταση των επιπτώσεων των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ για την οικεία […] βιομηχανία [της Ένωσης] περιλαμβάνει αξιολόγηση όλων των συναφών οικονομικών παραγόντων και των δεικτών που έχουν σημασία για την κατάσταση της [εν λόγω] βιομηχανίας [...].

6. Πρέπει να αποδεικνύεται, με βάση το σύνολο των συναφών αποδεικτικών στοιχείων που έχουν υποβληθεί σε σχέση με την παράγραφο 2, ότι οι εισαγωγές με πρακτικές ντάμπινγκ προκαλούν ζημία κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού. Ειδικότερα, είναι απαραίτητο να αποδεικνύεται ότι ο όγκος ή/και το επίπεδο των τιμών, όπως αυτά έχουν καθοριστεί βάσει της παραγράφου 3, ευθύνονται για τις συνέπειες επί της […] βιομηχανίας [της Ένωσης], κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 5, όπως επίσης ότι οι συνέπειες αυτές είναι τέτοιας έκτασης, ώστε να είναι δυνατό να θεωρηθούν σημαντικές.

7. Άλλοι γνωστοί παράγοντες πλην των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ, οι οποίοι προξενούν κατά το ίδιο χρονικό διάστημα ζημία στην […] βιομηχανία [της Ένωσης], εξετάζονται ομοίως, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι η προκαλούμενη από τους εν λόγω άλλους παράγοντες ζημία δεν αποδίδεται στις εισαγωγές που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ κατ’ εφαρμογή της παραγράφου 6. Στους παράγοντες που είναι δυνατό να ληφθούν υπόψη εν προκειμένω περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, ο όγκος και οι τιμές εισαγωγών πωλούμενων σε τιμές που δεν απορρέουν από πρακτικές ντάμπινγκ, η τυχόν συρρίκνωση της ζήτησης ή μεταβολές των δεδομένων κατανάλωσης, τυχόν περιοριστικές εμπορικές πρακτικές που εφαρμόζουν οι παραγωγοί τρίτων χωρών και της [Ένωσης] και ο μεταξύ τους ανταγωνισμός, οι τεχνολογικές εξελίξεις, καθώς και οι εξαγωγικές επιδόσεις και η παραγωγικότητα της […] βιομηχανίας [της Ένωσης].»

12 Το άρθρο 4 του κανονισμού 384/96, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ορισμός της [...] βιομηχανίας [της Ένωσης]», όριζε, στην παράγραφο 1, τα εξής:

«Για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, ο όρος "[...] βιομηχανία [της Ένωσης]" θεωρείται ότι περιλαμβάνει το σύνολο των [ενωσιακών] παραγωγών ομοειδών προϊόντων ή εκείνους εξ αυτών των οποίων αθροιστικά η παραγωγή αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο μέρος της συνολικής [ενωσιακής] παραγωγής των εν λόγω προϊόντων, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 4, [...]

[...]»

13 Το άρθρο 5 του εν λόγω κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Έναρξη της διαδικασίας», προέβλεπε, στις παραγράφους 1 και 4, τα εξής:

«1. [...] η έναρξη έρευνας για να διαπιστωθούν η ύπαρξη, η έκταση και οι επιπτώσεις των τυχόν εικαζόμενων πρακτικών ντάμπινγκ προϋποθέτει γραπτή καταγγελία εκ μέρους κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου, καθώς και κάθε ένωσης χωρίς νομική προσωπικότητα, που ενεργεί επ' ονόματι της [...] βιομηχανίας [της Ένωσης].

[...]

4. Η έναρξη έρευνας βάσει της παραγράφου 1 επιτρέπεται μόνον αφού έχει διαπιστωθεί, μετά από εξέταση του βαθμού στήριξης της καταγγελίας ή αντίθεσης προς αυτήν που έχουν εκφράσει οι [ενωσιακοί] παραγωγοί του ομοειδούς προϊόντος, ότι η καταγγελία έχει υποβληθεί εκ μέρους ή για λογαριασμό της [...] βιομηχανίας [της Ένωσης]. Γίνεται δεκτό ότι η καταγγελία έχει υποβληθεί "εκ μέρους ή για λογαριασμό της [...] βιομηχανίας [της Ένωσης]", αν υποστηρίζεται από [...] παραγωγούς [της Ένωσης] των οποίων η αθροιστική παραγωγή αντιπροσωπεύει ποσοστό άνω του 50 % της συνολικής παραγωγής του ομοειδούς προϊόντος που πραγματοποιεί εκείνο το τμήμα της [...] βιομηχανίας [της Ένωσης] το οποίο είτε εκφράζει την υποστήριξή του προς την καταγγελία, είτε αντιτίθεται σε αυτήν. Εντούτοις, η έναρξη έρευνας δεν είναι δυνατή, όταν οι [...] παραγωγοί [της Ένωσης] που υποστηρίζουν ρητώς την καταγγελία αντιπροσωπεύουν ποσοστό κατώτερο του 25 % της συνολικής παραγωγής του ομοειδούς προϊόντος που πραγματοποιεί η [...] βιομηχανία [της Ένωσης].»

14 Το άρθρο 9 του εν λόγω κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Περάτωση χωρίς τη λήψη μέτρων· επιβολή οριστικών δασμών», όριζε, στις παραγράφους του 5 και 6, τα εξής:

«5. Ο δασμός αντιντάμπινγκ επιβάλλεται στο ύψος που αναλογεί σε κάθε περίπτωση, χωρίς διάκριση στις εισαγωγές ενός προϊόντος από κάθε πηγή ως προς τις οποίες [διαπιστώθηκε ότι] αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ και προξενούν ζημία, με εξαίρεση τις εισαγωγές από εκείνες τις πηγές από τις οποίες έχουν γίνει δεκτές αναλήψεις υποχρεώσεων σε εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κανονισμού. Ο κανονισμός περί επιβολής του δασμού καθορίζει το δασμό που αντιστοιχεί σε κάθε προμηθευτή ή, αν αυτό είναι πρακτικώς ανέφικτο, και γενικά όπου εφαρμόζεται το άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο α), την οικεία προμηθεύτρια χώρα.

Στις περιπτώσεις όπου εφαρμόζεται το άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο α), ωστόσο, ορίζεται ο ατομικός δασμός για τους εξαγωγείς που μπορούν να αποδείξουν, με βάση δεόντως αιτιολογημένους ισχυρισμούς, ότι:

α) σε περίπτωση εταιριών που ελέγχονται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από αλλοδαπούς ή από κοινές επιχειρήσεις, οι εξαγωγείς είναι ελεύθεροι να επαναπατρίζουν κεφάλαια και κέρδη·

β) οι τιμές εξαγωγής και οι ποσότητες των εξαγόμενων προϊόντων, καθώς και οι όροι και προϋποθέσεις πώλησης καθορίζονται ελεύθερα·

γ) η πλειοψηφία των μετοχών ανήκει σε ιδιώτες. Οι κρατικοί υπάλληλοι που έχουν καθήκοντα στο διοικητικό συμβούλιο ή κατέχουν βασικές διευθυντικές θέσεις πρέπει να αποτελούν μειονότητα, ή διαφορετικά πρέπει να αποδειχθεί ότι η εταιρία είναι παρόλα αυτά επαρκώς ανεξάρτητη από κρατική παρέμβαση·

δ) οι πράξεις μετατροπής συναλλάγματος πραγματοποιούνται σε τιμές της αγοράς και

ε) η κρατική παρέμβαση δεν πρέπει να είναι τέτοια ώστε να επιτρέπει την καταστρατήγηση των μέτρων σε περίπτωση που καθορισθούν διαφορετικοί δασμολογικοί συντελεστές για τους μεμονωμένους εξαγωγείς.

6. Όταν η Επιτροπή έχει περιστείλει το αντικείμενο της εξέτασης κατ' εφαρμογή του άρθρου 17, οποιοσδήποτε δασμός αντιντάμπινγκ, ο οποίος επιβάλλεται στις εισαγωγές που προέρχονται από εξαγωγείς ή παραγωγούς οι οποίοι έχουν αναγγελθεί σύμφωνα με το άρθρο 17 αλλά δεν έχουν συμπεριληφθεί στην έρευνα, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το μέσο σταθμισμένο περιθώριο ντάμπινγκ που έχει καθοριστεί για τις επιχειρήσεις που επελέγησαν για τη δειγματοληψία. […] Μεμονωμένοι δασμοί επιβάλλονται για τις εισαγωγές που προέρχονται από οποιονδήποτε εξαγωγέα ή παραγωγό στον οποίο επιφυλάσσεται ιδιαίτερη μεταχείριση, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 17.»

15 Το άρθρο 11 του ίδιου κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Διάρκεια ισχύος, επανεξέταση και επιστροφές», προέβλεπε, στην παράγραφο 8, τα εξής:

«[…] ένας εισαγωγέας δύναται να ζητήσει την επιστροφή δασμών που έχουν ήδη εισπραχθεί, εφόσον αποδεικνύεται ότι το περιθώριο ντάμπινγκ που ελήφθη ως βάση για την καταβολή των δασμών έχει εξαλειφθεί ή μειωθεί σε επίπεδο κατώτερο του ύψους του ισχύοντος δασμού.

Προκειμένου να ζητήσει την επιστροφή δασμών αντιντάμπινγκ, ο εισαγωγέας υποβάλλει σχετική αίτηση στην Επιτροπή. Η αίτηση υποβάλλεται μέσω του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου τα προϊόντα ετέθησαν σε ελεύθερη κυκλοφορία, εντός έξι μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία οι αρμόδιες αρχές καθόρισαν με τον προβλεπόμενο τρόπο το ύψος των προς επιβολή οριστικών δασμών ή από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης για την οριστική είσπραξη των ποσών που έχουν καταβληθεί ως εγγύηση υπό μορφή προσωρινού δασμού. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν πάραυτα την αίτηση στην Επιτροπή.

[...]»

16 Το άρθρο 17 του κανονισμού 384/96, το οποίο φέρει τον τίτλο «Δειγματοληψίες», όριζε, στις παραγράφους του 1 έως 3, τα εξής:

«1. Όταν είναι μεγάλος ο αριθμός των καταγγελλόντων, των εξαγωγέων ή των εισαγωγέων, των τύπων προϊόντος ή των συναλλαγών, η έρευνα είναι δυνατό να περιορίζεται σε εύλογο αριθμό ενδιαφερομένων μερών, προϊόντων ή συναλλαγών, με τη χρήση δειγματοληψιών που να ανταποκρίνονται στις αρχές της στατιστικής και λαμβάνοντας ως βάση τα στοιχεία που είναι διαθέσιμα κατά τον χρόνο της επιλογής· εναλλακτικά η έρευνα είναι δυνατό να περιορίζεται στον μεγαλύτερο αντιπροσωπευτικό όγκο παραγωγής, πωλήσεων ή εξαγωγών, για τον οποίο μπορεί λογικά να διεξαχθεί έρευνα εντός του διαθέσιμου χρόνου.

2. Η τελική επιλογή των ενδιαφερομένων μερών των τύπων προϊόντος ή των συναλλαγών, η οποία πραγματοποιείται για τους σκοπούς των δειγματοληψιών κατ' εφαρμογή των παρουσών διατάξεων, γίνεται από την Επιτροπή, αν και είναι προτιμότερο να επιλέγεται το δείγμα κατόπιν διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη και με τη συγκατάθεσή τους, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω μέρη έχουν αναγγελθεί και προσκομίσει εντός τριών εβδομάδων από την έναρξη της έρευνας επαρκή αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία να επιτρέπουν την επιλογή αντιπροσωπευτικού δείγματος.

3. Ακόμη και σε περιπτώσεις περιστολής του αντικειμένου της εξέτασης κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου, είναι υποχρεωτικό να υπολογίζεται ξεχωριστό περιθώριο ντάμπινγκ για κάθε εξαγωγέα ή παραγωγό ο οποίος δεν συμπεριελήφθη στην αρχική επιλογή, αλλά ο οποίος υποβάλλει τις απαιτούμενες πληροφορίες εντός των προθεσμιών που προβλέπει ο παρών κανονισμός, εκτός αν ο αριθμός των εξαγωγέων ή των παραγωγών είναι τόσο μεγάλος, ώστε να καθίσταται υπερβολικά επαχθής η ατομική εξέταση των δεδομένων καθενός και να παρεμποδίζεται η έγκαιρη ολοκλήρωση της έρευνας.»

Ο κανονισμός (ΕΚ) 1972/2002

17 Μετά την έκδοσή του, ο κανονισμός 384/96 τροποποιήθηκε επανειλημμένα. Ειδικότερα, το άρθρο 9, παράγραφος 5, του εν λόγω κανονισμού τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1972/2002 του Συμβουλίου, της 5ης Νοεμβρίου 2002 (ΕΕ L 305, σ. 1). Η τροποποίηση αυτή συνίστατο, κατ' ουσίαν, στην προσθήκη ενός δεύτερου εδαφίου στο πρώτο εδάφιο του εν λόγω άρθρου 9, παράγραφος 5. Με την αιτιολογική σκέψη 7 του κανονισμού 1972/2002, η προσθήκη αυτή αιτιολογείται ως εξής:

«Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 384/96 δεν αναφέρει τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία ένας εξαγωγέας για τον οποίο καθορίζεται η κανονική αξία σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 7 στοιχείο α) μπορεί να τύχει ατομικού συντελεστή δασμού που υπολογίζεται αφού συγκριθεί αυτή η κανονική αξία με τις ατομικές τιμές εξαγωγής του εξαγωγέα. Για να υπάρχει διαφάνεια και ασφάλεια δικαίου, ενδείκνυται να καθορισθούν σαφή κριτήρια για τη χορήγηση τέτοιας ατομικής μεταχείρισης. Οι τιμές εξαγωγής για τους εξαγωγείς που εμπίπτουν στο άρθρο 2 παράγραφος 7 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 384/96 μπορούν επομένως να λαμβάνονται υπόψη εφόσον οι δραστηριότητες εξαγωγής της εταιρίας αποφασίζονται ελεύθερα, εφόσον το κεφάλαιο και ο έλεγχος της εταιρίας είναι επαρκώς ανεξάρτητα και εφόσον η παρέμβαση του κράτους δεν είναι τέτοια ώστε να επιτρέπει την καταστρατήγηση των ατομικών μέτρων αντιντάμπινγκ. Αυτή η ατομική μεταχείριση μπορεί να χορηγηθεί σε εξαγωγείς που μπορούν να αποδείξουν, με βάση δεόντως αιτιολογημένους ισχυρισμούς, ότι σε περίπτωση εταιριών που ελέγχονται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από αλλοδαπούς ή από κοινές επιχειρήσεις, είναι ελεύθερ[οι] να επαναπατρίζουν στη χώρα κεφάλαια και κέρδη. Οι τιμές εξαγωγής, οι εξαγόμενες ποσότητες και οι όροι πώλησης αποφασίζονται ελεύθερα και οι μετατροπές της συναλλαγματικής ισοτιμίας γίνονται με τις τιμές της αγοράς. Επίσης θα πρέπει να αποδεικνύεται ότι η πλειοψηφία των μετοχών ανήκουν σε ιδιώτες και ότι οι κρατικοί υπάλληλοι που έχουν καθήκοντα στο διοικητικό συμβούλιο ή που κατέχουν βασικές διευθυντικές θέσεις είτε αποτελούν μειονότητα είτε ότι η εταιρία είναι επαρκώς ανεξάρτητη από κρατική παρέμβαση.»

Ο κανονισμός (ΕΚ) 1225/2009

18 Σε χρόνο μεταγενέστερο εκείνου των πραγματικών περιστατικών των διαφορών των κυρίων δικών, ο κανονισμός 384/96 καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1225/2009 του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΕ L 343, σ. 51), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, που έλαβε χώρα στις 22 Δεκεμβρίου 2009.

19 Το γράμμα του άρθρου 9, παράγραφος 5, του κανονισμού 1225/2009, όπως ίσχυε αρχικώς, αντιστοιχούσε στο γράμμα του άρθρου 9, παράγραφος 5, του κανονισμού 384/96, όπως είχε διαμορφωθεί με τον κανονισμό 1972/2002.

20 Εντούτοις, η εν λόγω διάταξη τροποποιήθηκε έκτοτε με τον κανονισμό (ΕΕ) 765/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 για την τροποποίηση του κανονισμού 1225/2009 (ΕΕ L 237, σ. 1). Σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού 765/2012, ο κανονισμός αυτός τέθηκε σε ισχύ την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, που έλαβε χώρα στις 3 Σεπτεμβρίου 2012 και δεν εφαρμόζεται παρά μόνον

στις έρευνες που κινούνται δυνάμει του κανονισμού 1225/2009 και μετά την προαναφερθείσα έναρξη ισχύος. Με τις αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 765/2012 αιτιολογείται η διενεργούμενη τροποποίηση του κανονισμού 1225/2009 ως εξής:

«(1) Στις 28 Ιουλίου 2011 το όργανο επίλυσης διαφορών (“ΟΕΔ”) του [ΠΟΕ] ενέκρινε την έκθεση του δευτεροβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου και την έκθεση της ειδικής ομάδας, όπως τροποποιήθηκε από την έκθεση του δευτεροβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου (“οι εκθέσεις”), στη διαφορά “European Communities — Definitive Anti-Dumping Measures on Certain Iron or Steel Fasteners from China” (Ευρωπαϊκές Κοινότητες — Οριστικά μέτρα αντιντάμπινγκ για ορισμένους συνδετήρες από σίδηρο ή χάλυβα καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας) [...].

(2) Στις εκθέσεις διαπιστώθηκε, μεταξύ άλλων, ότι το άρθρο 9 παράγραφος 5 του κανονισμού [1225/2009] ήταν ασυμβίβαστο με το άρθρο 6 παράγραφος 6.10, με το άρθρο 9 παράγραφος 9.2 και με το άρθρο 18 παράγραφος 18.4 της συμφωνίας αντιντάμπινγκ του ΠΟΕ και με το άρθρο XVI παράγραφος 4 της συμφωνίας για τον ΠΟΕ. Το άρθρο 9 παράγραφος 5 του [κανονισμού 1225/2009] προβλέπει ότι οι μεμονωμένοι παραγωγοί-εξαγωγείς από χώρες που δεν έχουν οικονομία αγοράς και στις οποίες δεν έχει αναγνωριστεί καθεστώς οικονομίας της αγοράς σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 7 στοιχείο γ) του [κανονισμού 1225/2009] υπόκεινται σε συντελεστή δασμού που ισχύει για όλη τη χώρα, εκτός εάν οι εξαγωγείς αυτοί μπορούν να αποδείξουν ότι πληρούν τους όρους ατομικής μεταχείρισης (“ΑΜ”) που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 5 του [κανονισμού 1225/2009].

(3) Το δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο διαπίστωσε ότι το άρθρο 9 παράγραφος 5 του [κανονισμού 1225/2009] ορίζει κατά τεκμήριο ότι οι παραγωγοί-εξαγωγείς οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε χώρες που δεν έχουν οικονομία αγοράς δεν δικαιούνται ΑΜ και ότι, για να τύχουν ΑΜ, φέρουν οι ίδιοι το βάρος της απόδειξης ότι ικανοποιούν τα κριτήρια της ΑΜ. Σύμφωνα με το δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο, δεν υπάρχει νομική βάση για το τεκμήριο αυτό στις σχετικές συμφωνίες του ΠΟΕ.

(4) Ωστόσο, το δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο διευκρίνισε ότι, όταν καθορίζεται το ενιαίο περιθώριο ντάμπινγκ και ο ενιαίος δασμός αντιντάμπινγκ για διάφορους εξαγωγείς, η συμβατότητα του καθορισμού αυτού προς το άρθρο 6 παράγραφος 6.10 και με το άρθρο 9 παράγραφος 9.2 της συμφωνίας αντιντάμπινγκ του ΠΟΕ θα εξαρτηθεί από την ύπαρξη καταστάσεων, οι οποίες καταδεικνύουν ότι δύο [ή] περισσότεροι εξαγωγείς μπορεί μεν από νομική άποψη να είναι ανεξάρτητοι μεταξύ τους, ωστόσο συνδέονται με τέτοια σχέση, ώστε θα έπρεπε να αντιμετωπίζονται ως ενιαία οντότητα. […] Από αυτή την άποψη, τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις προτεινόμενες τροποποιήσεις στο άρθρο 9 παράγραφος 5 του [κανονισμού 1225/2009] και αντικατοπτρίζουν τις καταστάσεις αυτές θα πρέπει να αναγνωστούν υπό το πρίσμα των διευκρινίσεων του δευτεροβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου και με την επιφύλαξη των στοιχείων που χρησιμοποιούν την ίδια ή παρόμοια διατύπωση σε άλλες διατάξεις του [κανονισμού 1225/2009].

(5) Στις 18 Αυγούστου 2011 η Ένωση γνωστοποίησε στο ΟΕΔ ότι προτίθεται να εφαρμόσει τις συστάσεις και τις αποφάσεις του ΟΕΔ για την επίλυση της διαφοράς αυτής κατά τρόπο που να συνάδει με τις υποχρεώσεις της έναντι του ΠΟΕ.

(6) Γι’ αυτό τον σκοπό, είναι αναγκαίο να τροποποιηθούν οι διατάξεις του άρθρου 9 παράγραφος 5 του [κανονισμού 1225/2009].»

Ο κανονισμός (ΕΚ) 1515/2001

21 Το άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΚ) 1515/2001 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2001, για τα μέτρα που μπορεί να λάβει η Κοινότητα μετά από έκθεση που εγκρίνει το Όργανο Επίλυσης Διαφορών του ΠΟΕ σχετικά με μέτρα αντιντάμπινγκ και αντεπιδοτήσεων (ΕΕ L 201, σ. 10), προβλέπει, μεταξύ άλλων, στην παράγραφο 1, ότι, όταν το ΟΕΔ εγκρίνει έκθεση σχετικά με μέτρο που έχει ληφθεί από την Ένωση δυνάμει της ρυθμίσεώς της για το αντιντάμπινγκ, το Συμβούλιο μπορεί, ανάλογα με την περίπτωση, να καταργήσει ή να τροποποιήσει το αμφισβητούμενο μέτρο ή να θεσπίσει άλλα ειδικά μέτρα που κρίνονται κατάλληλα για τις περιστάσεις.

22 Το άρθρο 3 του κανονισμού 1515/2001 ορίζει ότι «[τ]α μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, αρχίζουν να παράγουν αποτελέσματα από την ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος τους και δεν χρησιμεύουν ως βάση για την επιστροφή δασμών που έχουν εισπραχθεί πριν από την ημερομηνία αυτή, εκτός αν άλλως ορίζεται».

Οι διαφορές των κυρίων δικών και τα προδικαστικά ερωτήματα

Οι επίμαχοι κανονισμοί

23 Στις 7 Ιουλίου 2005 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με ανακοίνωση που δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* (ΕΕ C 166, σ. 14), ανακοίνωσε την έναρξη διαδικασίας αντιντάμπινγκ όσον αφορά τις εισαγωγές στην Ένωση ορισμένων υποδημάτων των οποίων το πάνω μέρος είναι από δέρμα, καταγωγής Κίνας και Βιετνάμ (στο εξής: επίμαχα προϊόντα).

24 Στις 23 Μαρτίου 2006 η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 553/2006 για επιβολή προσωρινού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές υποδημάτων που έχουν το πάνω μέρος από δέρμα, καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας και Βιετνάμ (ΕΕ L 98, σ. 3, στο εξής: προσωρινός κανονισμός). Κατά το άρθρο 3 του εν λόγω κανονισμού, αυτός τέθηκε σε ισχύ στις 7 Απριλίου 2006, για διάστημα έξι μηνών.

25 Οι αιτιολογικές σκέψεις 119 και 120 του προσωρινού κανονισμού ορίζουν τα εξής:

«(119) Τα ενδιαφερόμενα μέρη ισχυρίστηκαν επίσης ότι η διάρθρωση του κόστους μεταξύ της Βραζιλίας και των εν λόγω χωρών είναι διαφορετική εφόσον ορισμένα στοιχεία του κόστους (έρευνα και ανάπτυξη, σχεδιασμός, κ.λπ.) στα οποία υποβλήθηκαν οι πελάτες των κινέζων και βιετναμέζων εξαγωγέων, προκύπτουν για τους παραγωγούς της Βραζιλίας και έτσι περιλαμβάνονται στο κόστος παραγωγής τους.

(120) Πράγματι διαπιστώθηκε ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι εξαγωγείς στις εν λόγω χώρες πωλούσαν το υπό εξέταση προϊόν σε πρώην [...] κατασκευαστές [της Ένωσης] στην [Ένωση] οι οποίοι υποβάλλονται ακόμη στα προαναφερθέντα στοιχεία του κόστους παραγωγής και πωλούν το προϊόν με το δικό τους εμπορικό σήμα. Εντούτοις, αυτός δεν είναι λόγος για να απορριφθεί η Βραζιλία ως η κατάλληλη ανάλογη χώρα εφόσον μπορούν να γίνουν προσαρμογές για να ληφθούν υπόψη αυτά τα στοιχεία του κόστους κατά τον υπολογισμό της κανονικής αξίας.»

26 Στις 5 Οκτωβρίου 2006 το Συμβούλιο εξέδωσε τον οριστικό κανονισμό, με τον οποίο θεσμοθετήθηκε οριστικός δασμός αντιντάμπινγκ επί των εν λόγω εισαγωγών.

27 Οι αιτιολογικές σκέψεις 132 έως 135 του οριστικού κανονισμού έχουν ως εξής:

«(132) Ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη ισχυρίστηκαν ότι δεν έπρεπε να γίνει επί της κανονικής αξίας καμία προσαρμογή λόγω έρευνας και ανάπτυξης (“Ε&Α”) επειδή παρόμοια ποσά για Ε&Α βάρυναν και τους Κινέζους και Βιετναμέζους παραγωγούς.

(133) Ωστόσο, διαπιστώθηκε ότι οι δαπάνες Ε&Α που πραγματοποίησαν οι παραγωγοί του δείγματος από τις εξεταζόμενες χώρες αφορούσαν μόνον Ε&Α για την παραγωγή, ενώ η βραζιλιάνικη Ε&Α κάλυπτε το σχεδιασμό και τα δείγματα νέων σχεδίων υποδημάτων, δηλαδή αυτό το είδος Ε&Α είναι διαφορετικό και επομένως κρίνεται αναγκαίο να διατηρηθεί αυτή η προσαρμογή.

(134) Ένα άλλο από τα μέρη ισχυρίστηκε επίσης ότι πρέπει να γίνει προσαρμογή για να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι τα κέρδη που προκύπτουν από τις πωλήσεις σε κατασκευαστές αρχικού εξοπλισμού (“ΚΑΕ”) είναι μικρότερα από αυτά που αποκομίζονται με άλλες πωλήσεις.

(135) Ωστόσο, ο ισχυρισμός αυτός δεν τεκμηριώθηκε από τις διαπιστώσεις της έρευνας στις βραζιλιάνικες εταιρίες όπου δεν υπήρχε τέτοια διαφορά. Επί πλέον, η όποια διαφορά μεταξύ των πωλήσεων σε ΚΑΕ και των πωλήσεων του ίδιου εμπορικού σήματος έχει ήδη ληφθεί υπόψη στην προσαρμογή που έγινε για να συνυπολογιστεί η διαφορά του κόστους Ε&Α. Ως εκ τούτου, ο ισχυρισμός απορρίφθηκε.»

28 Το άρθρο 1, παράγραφος 3, του οριστικού κανονισμού καθόρισε τον συντελεστή του εν λόγω δασμού σε 16,5 % για τα εν λόγω προϊόντα που παράγονται από όλες τις εταιρίες που είναι εγκατεστημένες στην Κίνα, εκτός από την Golden Step, σε 9,7 % για τα προϊόντα που παράγονται από την τελευταία και σε 10 % για εκείνα που παράγονται από όλες τις εταιρίες που είναι εγκατεστημένες στο Βιετνάμ.

29 Εξάλλου, το άρθρο 3 του εν λόγω κανονισμού προέβλεψε ότι ο κανονισμός αυτός θα άρχιζε να ισχύει την επομένη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, που έλαβε χώρα στις 6 Οκτωβρίου 2006, και ότι θα παραμείνει σε ισχύ επί δύο έτη.

30 Στις 5 Σεπτεμβρίου 2007 η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 1028/2007 για την έναρξη έρευνας όσον αφορά την πιθανή καταστρατήγηση των μέτρων αντιντάμπινγκ που επιβλήθηκαν με τον κανονισμό 1472/2006 στις εισαγωγές ορισμένων υποδημάτων με το πάνω μέρος από δέρμα, καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, με εισαγωγές ορισμένων υποδημάτων με το πάνω μέρος από δέρμα που αποστέλλονται από την ΕΔΠ Μακάο, ανεξάρτητα από το εάν δηλώνονται ως καταγωγής ΕΔΠ Μακάο ή όχι, και για την υπαγωγή των εν λόγω εισαγωγών σε καταγραφή (ΕΕ L 234, σ. 3).

31 Στις 29 Απριλίου 2008 το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 388/2008 για την επέκταση των οριστικών μέτρων αντιντάμπινγκ που επιβλήθηκαν με τον κανονισμό 1472/2006 στις εισαγωγές ορισμένων υποδημάτων που έχουν το πάνω μέρος από δέρμα, καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, στις εισαγωγές των ίδιων προϊόντων που αποστέλλονται από την ΕΔΠ Μακάο, ανεξάρτητα από το εάν δηλώνονται ως καταγωγής ΕΔΠ Μακάο ή όχι (ΕΕ L 117, σ. 1).

32 Με ανακοίνωση που δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* στις 3 Οκτωβρίου 2008 (ΕΕ C 251, σ. 21), η Επιτροπή ανακοίνωσε την έναρξη διαδικασίας επανεξετάσεως ενόψει της λήξεως των μέτρων αντιντάμπινγκ που εφαρμόζονται στις εισαγωγές ορισμένων υποδημάτων που έχουν το πάνω μέρος από δέρμα, καταγωγής Κίνας και Βιετνάμ.

33 Στις 22 Δεκεμβρίου 2009 το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό παρατάσεως με τον οποίο επιβλήθηκε οριστικός δασμός αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές των εν λόγω προϊόντων, που επεκτάθηκε στις εισαγωγές που αποστέλλονται από την ΕΔΠ Μακάο της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, ανεξάρτητα από το αν δηλώνονται ως καταγωγής αυτής της ειδικής διοικητικής περιοχής ή όχι, μετά τη διαδικασία της εν λόγω επανεξετάσεως.

34 Το άρθρο 1, παράγραφοι 3 και 4, του κανονισμού παρατάσεως όρισε τον συντελεστή του εν λόγω δασμού σε 16,5 % για τα εν λόγω προϊόντα που κατασκευάζονται από όλες τις εγκακτεστημένες στην Κίνα εταιρίες, εκτός από την εταιρία Golden Step, καθώς και για αυτά που αποστέλλονται από το Μακάο, σε 9,7 % για τα εν λόγω προϊόντα που κατασκευάζονται από την Golden Step και σε 10 % για τα προϊόντα που κατασκευάζονται από όλες τις εγκατεστημένες στο Βιετνάμ εταιρίες.

35 Εξάλλου, το άρθρο 2 του κανονισμού παρατάσεως προέβλεψε ότι ο κανονισμός αυτός θα άρχιζε να ισχύει την επόμενη της δημοσιεύσεώς του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, η οποία έλαβε χώρα στις 30 Δεκεμβρίου 2009, και ότι θα ίσχυε για περίοδο δέκα πέντε μηνών.

Οι συνακόλουθες δίκες

36 Με δύο αποφάσεις της 4ης Μαρτίου 2010, Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (T-401/06, EU:T:2010:67), και Zhejiang Aokang Shoes και Wenzhou Taima Shoes κατά Συμβουλίου (T-407/06 και T-408/06, EU:T:2010:68), το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απέρριψε τρεις προσφυγές για την ακύρωση του οριστικού κανονισμού, τις οποίες άσκησαν ορισμένες εγκατεστημένες στην Κίνα εταιρίες που παράγουν και εξάγουν τα εν λόγω προϊόντα.

37 Με δύο αποφάσεις της 2ας Φεβρουαρίου 2012, Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (C-249/10 P, EU:C:2012:53), και της 15ης Νοεμβρίου 2012, Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου (C-247/10 P, EU:C:2012:710), το Δικαστήριο, επιληφθέν αιτήσεων αναιρέσεως κατά των εν λόγω δύο αποφάσεων του Γενικού Δικαστηρίου, αφενός, αναίρεσε τις αποφάσεις αυτές και, αφετέρου, ακύρωσε τον οριστικό κανονισμό στο μέτρο που αφορούσε τις αναιρεσείουσες στις υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι εν λόγω αποφάσεις.

38 Με τις εν λόγω αποφάσεις, το Δικαστήριο έκρινε, κατ' αρχάς, ότι ο οριστικός κανονισμός ενείχε παράβαση της υποχρεώσεως της Επιτροπής να εξετάζει τις αιτήσεις των παραγωγών που ζήτησαν την υπαγωγή τους σε καθεστώς εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς και να αποφαίνεται επί κάθε μιας από αυτές τις αιτήσεις εντός προθεσμίας τριών μηνών από την έναρξη της έρευνάς της, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχεία β'και γ', του κανονισμού 384/96, ακόμη και στην περίπτωση κατά την οποία, αφενός, το εν λόγω θεσμικό όργανο αποφάσισε να χρησιμοποιήσει τη μέθοδο της δειγματοληψίας που προβλέπεται στο άρθρο 17 του εν λόγω κανονισμού προκειμένου να υπολογίσει τα περιθώρια ντάμπινγκ και, αφετέρου, οι παραγωγοί που υπέβαλαν τις εν λόγω αιτήσεις δεν περιλαμβάνονται στο δείγμα που ελήφθη υπόψη [βλ., συναφώς, αποφάσεις Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου, C-249/10 P, EU:C:2012:53, σκέψεις 36 έως 40, και Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου, C-247/10 P, EU:C:2012:710, σκέψεις 29 έως 34].

39 Ακολούθως, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι δεν αποκλείεται μια τέτοια εξέταση να είχε ως επακόλουθο την επιβολή σε βάρος των αναιρεσειουσών στις υποθέσεις που οδήγησαν στις εν λόγω αποφάσεις οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ διαφορετικού από τον δασμό 16,5 % που τους επιβλήθηκε βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 3, του οριστικού κανονισμού. Πράγματι, η διάταξη αυτή επέβαλε οριστικό δασμό αντιντάμπινγκ 9,7 % στον μοναδικό Κινέζο παραγωγό ο οποίος περιλαμβανόταν στο δείγμα που έλαβε υπόψη η Επιτροπή και υπήχθη σε καθεστώς εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς, ήτοι στην Golden Step. Εντούτοις, αν η Επιτροπή είχε αποφανθεί ότι συνέτρεχαν οι συνθήκες της οικονομίας της αγοράς και στην περίπτωση των εν λόγω αναιρεσειουσών, που δεν περιλαμβάνονταν στο δείγμα, αλλά είχαν ζητήσει να υπαχθούν στο ίδιο καθεστώς, θα έπρεπε να εφαρμοστεί και προς όφελός τους ο εν λόγω συντελεστής, καθόσον δεν ήταν δυνατός ο υπολογισμός ατομικού περιθωρίου ντάμπινγκ [βλ., συναφώς, αποφάσεις Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου, C-249/10 P, EU:C:2012:53, σκέψη 42, και Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου, C-247/10 P, EU:C:2012:710, σκέψη 36].

40 Τέλος, το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν έπρεπε να περιοριστούν τα διαχρονικά αποτελέσματα της ερμηνείας του κανονισμού 384/96 που αναφέρεται στη σκέψη 38 της παρούσας αποφάσεως (απόφαση Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου, C-247/10 P, EU:C:2012:710, σκέψεις 39 έως 41).

Η υπόθεση C-659/13

41 Με αίτηση προς αποτροπή βλάβης των συμφερόντων της που υπέβαλε στις 30 Ιουνίου 2010 στις φορολογικές και τελωνειακές αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου, βάσει του άρθρου 236 του τελωνειακού κώδικα, η Clark ζήτησε την επιστροφή του δασμού αντιντάμπινγκ που είχε καταβάλει λόγω της εισαγωγής των εν λόγω προϊόντων στην Ένωση κατά τη διάρκεια της περιόδου μεταξύ της 1ης Ιουλίου 2007 και του Απριλίου 2010. Αιτιολόγησε το αίτημά της, προβάλλοντας ότι ο οριστικός κανονισμός ήταν ανίσχυρος, καλώντας συγχρόνως τις εν λόγω αρχές να αναβάλουν να αποφανθούν επί του ζητήματος αυτού μέχρι την έκδοση των αποφάσεων Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (C-249/10 P, EU:C:2012:53) και Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου (C-247/10 P, EU:C:2012:710).

42 Με αίτηση που υπέβαλε στις 2 Μαρτίου στις εν λόγω αρχές βάσει του άρθρου 236 του τελωνειακού κώδικα, η Clark επανέλαβε το προηγούμενο αίτημά της, επεκτείνοντας συγχρόνως την περίοδο για την οποία ζητούσε την επιστροφή του δασμού αντιντάμπινγκ που είχε καταβάλει μέχρι τις 31 Αυγούστου 2010. Το οικείο ποσό ανέρχεται σε 42 592 829,52 λίρες στερλίνες (GBP) (περίπου 60 εκατομμύρια ευρώ).

43 Με απόφαση της 13ης Μαρτίου 2013, οι φορολογικές και τελωνειακές αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου απέρριψαν τις αιτήσεις που είχε υποβάλει η Clark. Η απόφαση αυτή στηρίχθηκε σε δύο λόγους που αντλούνται, ο μεν πρώτος από το γεγονός ότι, με τις αποφάσεις Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (C-249/10 P, EU:C:2012:53) και Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου (C-247/10 P, EU:C:2012:710), το Δικαστήριο ακύρωσε τον οριστικό κανονισμό μόνο κατά το μέρος που αφορούσε τις αναιρεσείουσες στις υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι εν λόγω αποφάσεις, ο δε δεύτερος από το γεγονός ότι κανένα από τα προϊόντα που εισήγαγε η Clark στην Ένωση δεν προερχόταν από τις εν λόγω αναιρεσείουσες.

44 Στις 11 Απριλίου 2013 η Clark άσκησε προσφυγή κατά της εν λόγω αποφάσεως ενώπιον του First-tier Tribunal (Tax Chamber) [πρωτοβάθμιο δικαστήριο (φορολογικό τμήμα)].

45 Το εν λόγω δικαστήριο έχει αμφιβολίες όσον αφορά το κύρος του οριστικού κανονισμού, λαμβανομένων ιδίως υπόψη των αποφάσεων Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (C-249/10 P, EU:C:2012:53) και Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου (C-247/10 P, EU:C:2012:710). Διερωτάται επίσης σχετικά με την ερμηνεία που πρέπει να δοθεί στο άρθρο 236 του τελωνειακού κώδικα.

46 Υπό τις συνθήκες αυτές, το First-tier Tribunal (Tax Chamber) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Είναι ο οριστικός κανονισμός ανίσχυρος στο μέτρο που αντίκειται στα άρθρα 2, παράγραφος 7, στοιχείο β′, και 9, παράγραφος 5, του κανονισμού 384/96, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν εξέτασε τις αιτήσεις για την αναγνώριση καθεστώτος εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς και την επιφύλαξη εξατομικευμένης μεταχειρίσεως που υποβλήθηκαν από παραγωγούς/εξαγωγείς της Κίνας και του Βιετνάμ οι οποίοι δεν περιελήφθησαν στη δειγματοληψία σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού 384/96;

2) Είναι ο οριστικός κανονισμός ανίσχυρος στο μέτρο που αντίκειται στο άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ′, του κανονισμού 384/96, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν απεφάνθη εντός τριών μηνών από την έναρξη της έρευνας επί των αιτήσεων για την αναγνώριση καθεστώτος εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς που υποβλήθηκαν από παραγωγούς/εξαγωγείς της Κίνας και του Βιετνάμ οι οποίοι δεν περιελήφθησαν στη δειγματοληψία σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού 384/96;

3) Είναι ο οριστικός κανονισμός ανίσχυρος στο μέτρο που αντίκειται στο άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ', του κανονισμού 384/96, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν απεφάνθη εντός τριών μηνών από την έναρξη της έρευνας επί των αιτήσεων για την αναγνώριση καθεστώτος εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς που υποβλήθηκαν από παραγωγούς/εξαγωγείς της Κίνας και του Βιετνάμ οι οποίοι περιελήφθησαν στη δειγματοληψία σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού 384/96;

4) Είναι ο οριστικός κανονισμός ανίσχυρος στο μέτρο που αντίκειται στα άρθρα 3, 4, παράγραφος 1, 5, παράγραφος 4, και 17 του κανονισμού 384/96, δεδομένου ότι μη επαρκής αριθμός παραγωγών της Ένωσης συνεργάστηκε προκειμένου να μπορέσει η Επιτροπή να προβεί σε ορθή εκτίμηση της ζημίας και, επομένως, σε ορθή εκτίμηση της αιτιώδους συνάφειας;

5) Είναι ο οριστικός κανονισμός ανίσχυρος στο μέτρο που αντίκειται στο άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 384/96 και στο άρθρο 296 ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι από τα αποδεικτικά στοιχεία στον φάκελο της έρευνας προέκυπτε ότι η ζημία στη βιομηχανία της Ένωσης εκτιμήθηκε επί τη βάσει αναληθών δεδομένων, καθώς και ότι στον οριστικό κανονισμό δεν αιτιολογείται ο μη συνυπολογισμός των αποδεικτικών αυτών στοιχείων;

6) Είναι ο οριστικός κανονισμός ανίσχυρος στο μέτρο που αντίκειται στο άρθρο 3, παράγραφος 7, του κανονισμού 384/96, δεδομένου ότι οι συνέπειες άλλων παραγόντων που είναι γνωστό ότι προκαλούν ζημία δεν διαχωρίστηκαν και δεν διακρίθηκαν, κατά τον προσήκοντα τρόπο, από τις συνέπειες των εισαγωγών που φέρεται ότι αποτέλεσαν αντικείμενο ντάμπινγκ;

7) Σε ποιον βαθμό μπορούν δικαστήρια κράτους μέλους να στηριχθούν στην ερμηνεία του οριστικού κανονισμού στην οποία το Δικαστήριο προέβη με τις αποφάσεις Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (C-249/10 P, EU:C:2012:53), καθώς και Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου (C-247/10 P, EU:C:2012:710), προκειμένου να αποφανθούν ότι καταβληθέντες δασμοί δεν οφείλονταν νομίμως υπό την έννοια του άρθρου 236 του τελωνειακού κώδικα για εταιρίες οι οποίες, ακριβώς όπως οι αναιρεσείουσες στις υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι εν λόγω αποφάσεις Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου, ναι μεν δεν περιελήφθησαν στη δειγματοληψία, πλην όμως υπέβαλαν αιτήσεις για την αναγνώριση καθεστώτος εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς και την επιφύλαξη εξατομικευμένης μεταχειρίσεως οι οποίες δεν εξετάστηκαν;»

Η υπόθεση C-34/14

47 Με τρεις αιτήσεις που υπέβαλε στις 21 Δεκεμβρίου 2011 και στις 20 Ιανουαρίου 2012 στο Κεντρικό Τελωνείο της Νυρεμβέργης, δυνάμει του άρθρου 236 του τελωνειακού κώδικα, η Puma ζήτησε την επιστροφή του δασμού αντιντάμπινγκ που είχε καταβάλει λόγω της εισαγωγής των επίμαχων προϊόντων στην Ένωση κατά την περίοδο μεταξύ 7ης Απριλίου 2006 και 1ης Απριλίου 2011, με την αιτιολογία ότι οι επίμαχοι κανονισμοί ήταν ανίσχυροι. Το οικείο ποσό ανερχόταν τότε σε 5 100 983,90 ευρώ.

48 Με απόφαση της 5ης Ιουλίου 2012, το Κεντρικό Τελωνείο της Νυρεμβέργης απέρριψε τις αιτήσεις που υπέβαλε η Puma. Στήριξε την εν λόγω απόφαση σε δύο λόγους που αντλούνται ο μεν πρώτος από το γεγονός ότι, με την απόφαση Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (C-249/10 P, EU:C:2012:53), το Δικαστήριο ακύρωσε τον οριστικό κανονισμό μόνο κατά το μέρος που αφορούσε τις αναιρεσείουσες στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η εν λόγω απόφαση, ο δε δεύτερος από το γεγονός ότι κανένα από τα προϊόντα που εισήγαγε η Puma στην Ένωση δεν προερχόταν από τις εν λόγω αναιρεσείουσες.

49 Με ένσταση που άσκησε ενώπιον του Κεντρικού Τελωνείου της Νυρεμβέργης στις 18 Ιουλίου 2012, η Puma ζήτησε εκ νέου την επιστροφή του δασμού αντιντάμπινγκ που είχε καταβάλει. Εντούτοις, τροποποίησε το οικείο ποσό, το οποίο πλέον ανήλθε σε 5 059 386,70 ευρώ.

50 Κατόπιν της απορρίψεως της εν λόγω ενστάσεως, με απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2012, η Puma άσκησε προσφυγή ενώπιον του Finanzgericht München (φορολογικού δικαστηρίου Μονάχου).

51 Το εν λόγω δικαστήριο έχει αμφιβολίες όσον αφορά το κύρος των επίμαχων κανονισμών, λαμβανομένων ιδίως υπόψη των αποφάσεων Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (C-249/10 P, EU:C:2012:53) και Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου (C-247/10 P, EU:C:2012:710). Στο πλαίσιο αυτό, διερωτάται επίσης κατά πόσον οι επίμαχοι κανονισμοί και ορισμένες από τις διατάξεις του κανονισμού 384/96, τις οποίες εφάρμοσαν οι εν λόγω κανονισμοί, είναι σύμφωνοι προς τη συμφωνία αντιντάμπινγκ του ΠΟΕ. Διερωτάται, τέλος, σχετικά με την ερμηνεία που πρέπει να δοθεί στο άρθρο 236 του τελωνειακού κώδικα.

52 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Finanzgericht München αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Στο μέτρο κατά το οποίο δεν έχουν ακυρωθεί με τις αποφάσεις, Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (C-249/10 P, EU:C:2012:53) καθώς και Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου (C-247/10, EU:C:2012:710), εξακολουθούν να ισχύουν στο σύνολό τους ο οριστικός κανονισμός και ο κανονισμός παρατάσεως;

2) Στην περίπτωση που η απάντηση στο πρώτο ερώτημα είναι αρνητική, αλλά οι εν λόγω κανονισμοί δεν είναι ανίσχυροι στο σύνολό τους:

α) Ως προς ποιους εξαγωγείς και παραγωγούς της Κίνας και του Βιετνάμ, από τους οποίους η προσφεύγουσα προμηθεύτηκε προϊόντα μεταξύ των ετών 2006 και 2011, είναι ανίσχυροι ο οριστικός κανονισμός και ο κανονισμός παρατάσεως;

β) Συνιστά η εν όλω ή η εν μέρει ακύρωση των εν λόγω κανονισμών τυχαίο γεγονός ή ανωτέρα βία κατά την έννοια του άρθρου 236, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του τελωνειακού κώδικα;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του παραδεκτού

53 Το Συμβούλιο και η Επιτροπή υποστηρίζουν ότι η Clark και η Puma δεν δικαιούνται να επικαλεστούν το ανίσχυρο των επίμαχων κανονισμών ενώπιον των αιτούντων δικαστηρίων και ότι, κατά συνέπεια, τα ερωτήματα που υπέβαλαν τα εν λόγω δικαστήρια σχετικά με το κύρος των εν λόγω κανονισμών πρέπει να κριθούν απαράδεκτα.

54 Κατά πρώτον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι επίμαχοι κανονισμοί αφορούν ατομικώς νομικά πρόσωπα, όπως είναι η Clark και η Puma, που μπορούν, συνεπώς, να ζητήσουν απευθείας την ακύρωσή τους από τον δικαστή της Ένωσης.

55 Ως προς το ζήτημα αυτό πρέπει, κατ' αρχάς, να επισημανθεί ότι οι διαφορές των κυρίων δικών οφείλονται σε αιτήσεις επιστροφής δασμών αντιντάμπινγκ που καταβλήθηκαν κατ' εφαρμογή των επίμαχων κανονισμών, τις οποίες υπέβαλαν η Clark και η Puma στις αρμόδιες εθνικές τελωνειακές αρχές, δυνάμει του άρθρου 236 του τελωνειακού κώδικα και τις οποίες οι αρχές αυτές απέρριψαν.

Κατόπιν αυτών των απορριπτικών αποφάσεων, η Clark και η Puma άσκησαν αμφότερες το δικαίωμα προσφυγής που τους αναγνωρίζει το άρθρο 243 του τελωνειακού κώδικα, υπό τους όρους που προβλέπει το εσωτερικό δίκαιο.

56 Κατά πάγια όμως νομολογία, η γενική αρχή που διασφαλίζει ότι κάθε πρόσωπο δικαιούται να επικαλεστεί, στο πλαίσιο προσφυγής κατά βλαπτικού για αυτό εθνικού μέτρου, το ανίσχυρο πράξεως της Ένωσης που αποτελεί τη βάση του εν λόγω μέτρου, δεν εμποδίζει την εξάρτηση του εν λόγω δικαιώματος από την προϋπόθεση να μη διαθέτει ο ενδιαφερόμενος το δικαίωμα να ζητήσει απευθείας από τον δικαστή της Ένωσης την ακύρωση της εν λόγω πράξεως, δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ. Εντούτοις, μόνον στην περίπτωση κατά την οποία μπορεί να θεωρηθεί ότι ένα πρόσωπο μπορεί, χωρίς καμία αμφιβολία, να ζητήσει παραδεκτώς την ακύρωση της εν λόγω πράξεως, το πρόσωπο αυτό εμποδίζεται να επικαλεστεί το ανίσχυρο της πράξεως ενώπιον του αρμόδιου εθνικού δικαστηρίου (βλ., συναφώς, αποφάσεις TWD Textilwerke Deggendorf, C-188/92, EU:C:1994:90, σκέψη 23· Valimar, C-374/12, EU:C:2014:2231, σκέψεις 28 και 29, καθώς και TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, σκέψη 18).

57 Κατά συνέπεια, μόνον σε περίπτωση που θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι οι επίμαχοι κανονισμοί αφορούν, χωρίς καμία αμφιβολία, άμεσα και ατομικά, κατά την έννοια του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, νομικά πρόσωπα όπως η Clark και η Puma, τα εν λόγω νομικά πρόσωπα δεν θα είχαν τη δυνατότητα να επικαλεστούν το ανίσχυρο των εν λόγω κανονισμών ενώπιον των αιτούντων δικαστηρίων.

58 Ακολούθως, πρέπει να επισημανθεί ότι κανονισμοί όπως οι επίμαχοι έχουν κανονιστικό χαρακτήρα, καθόσον εφαρμόζονται στο σύνολο των ενδιαφερομένων επιχειρηματιών (βλ., συναφώς, αποφάσεις Allied Corporation κ.λπ. κατά Επιτροπής, 239/82 και 275/82, EU:C:1984:68, σκέψεις 11 και 12, καθώς και TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, σκέψη 18).

59 Τέλος, πρέπει να υπομνησθεί ότι το Δικαστήριο, με τη νομολογία του, προσδιόρισε ορισμένες κατηγορίες επιχειρηματιών τους οποίους μπορεί να αφορά ατομικά ένας κανονισμός περί επιβολής δασμού αντιντάμπινγκ, με την επιφύλαξη ότι ο εν λόγω κανονισμός μπορεί να αφορά ατομικά και άλλους επιχειρηματίες, λόγω ορισμένων ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους τα οποία τους εξατομικεύουν σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο (βλ., συναφώς, αποφάσεις Extramet Industrie κατά Συμβουλίου, C-358/89, EU:C:1991:214, σκέψη 16, και TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, σκέψη 22).

60 Πρώτον, ο κανονισμός περί επιβολής δασμού αντιντάμπινγκ μπορεί να αφορά ατομικά τους παραγωγούς και τους εξαγωγείς του επίμαχου προϊόντος στους οποίους καταλογίζονται οι πρακτικές ντάμπινγκ βάσει στοιχείων της εμπορικής τους δραστηριότητας (απόφαση Valimar, C-374/12, EU:C:2014:2231, σκέψη 30 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

61 Δεύτερον, το ίδιο μπορεί να ισχύει και για τους εισαγωγείς του επίμαχου προϊόντος των οποίων οι τιμές μεταπωλήσεως ελήφθησαν υπόψη για την κατασκευή των τιμών εξαγωγής και τους οποίους επομένως αφορούν οι διαπιστώσεις σχετικά με την ύπαρξη πρακτικής ντάμπινγκ (αποφάσεις Nashua Corporation κ.λπ. κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, C-133/87 και C-150/87, EU:C:1990:115, σκέψη 15· Gestetner Holdings κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-156/87, EU:C:1990:116, σκέψη 18, καθώς και TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, σκέψη 20).

62 Τρίτον, το ίδιο μπορεί ακόμη να ισχύει και για τους εισαγωγείς που συνδέονται με εξαγωγείς του επίμαχου προϊόντος, ιδίως στην περίπτωση που η τιμή εξαγωγής έχει υπολογιστεί βάσει των δικών τους τιμών μεταπωλήσεως στην αγορά της Ένωσης και στην περίπτωση που ο ίδιος ο δασμός αντιντάμπινγκ έχει υπολογιστεί σε συνάρτηση με αυτές τις τιμές μεταπωλήσεως (αποφάσεις Neotype Techmashexport κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, C-305/86 και C-160/87, EU:C:1990:295, σκέψεις 19 και 20, καθώς και TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, σκέψη 21).

63 Εν προκειμένω, είναι βέβαιο ότι η Clark και η Puma δεν εξατομικεύονται, με τους επίμαχους κανονισμούς, ως παραγωγοί ή εξαγωγείς του επίμαχου προϊόντος, κατά την έννοια της νομολογίας που παρατίθεται στη σκέψη 60 της παρούσας αποφάσεως. Εξάλλου, η Επιτροπή, με τις παρατηρήσεις της, επισήμανε ότι δεν υποστηρίζει ότι η Puma είναι εισαγωγεύς που συνδέεται με εξαγωγέα, κατά την έννοια της νομολογίας που παρατίθεται στη σκέψη 62 της παρούσας αποφάσεως. Αντιθέτως, από τις έγγραφες και προφορικές παρατηρήσεις της προκύπτει ότι υποστηρίζει ότι η Clark και η Puma χαρακτηρίζονται από ένα ειδικό οικονομικό μοντέλο, αυτό του «original equipment manufacturer» («OEM»), ήτοι το μοντέλο επιχειρήσεως που προμηθεύει με το δικό της σήμα προϊόντα που έχουν κατασκευαστεί από άλλες επιχειρήσεις, γεγονός που ελήφθη υπόψη με τους επίμαχους κανονισμούς.

64 Συναφώς, αληθεύει ότι, υπό ειδικές συνθήκες, το Δικαστήριο έχει κρίνει, υπό το πρίσμα της νομολογίας που παρατίθεται στη σκέψη 61 της παρούσας αποφάσεως, ότι θα πρέπει να θεωρηθεί ότι κανονισμός περί επιβολής δασμών αντιντάμπινγκ αφορά ατομικά επιχειρηματία που έχει επιλέξει το προαναφερθέν οικονομικό μοντέλο (βλ., συναφώς, αποφάσεις Nashua Corporation κ.λπ. κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, C-133/87 και C-150/87, EU:C:1990:115, σκέψεις 3 και 17 έως 20, καθώς και Gestetner Holdings κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-156/87, EU:C:1990:116, σκέψεις 3 και 20 έως 23).

65 Εντούτοις, εν προκειμένω, είναι προφανές ότι οι αιτιολογικές σκέψεις 119 και 120 του προσωρινού κανονισμού και οι αιτιολογικές σκέψεις 132 έως 135 του οριστικού κανονισμού, από τις οποίες αντλεί επιχείρημα η Επιτροπή, δεν επιτρέπουν να θεωρηθεί ούτε ότι η Clark και η Puma βρίσκονται σε κατάσταση παρόμοια με αυτή που οδήγησε στην έκδοση των αποφάσεων που παρατίθενται στην προηγούμενη σκέψη της παρούσας αποφάσεως, ούτε, κατά συνέπεια, ότι μπορούσαν, χωρίς καμία αμφιβολία, να ζητήσουν απευθείας την ακύρωση των επίμαχων κανονισμών από τον δικαστή της Ένωσης.

66 Συγκεκριμένα, ενώ στις αποφάσεις Nashua Corporation κ.λπ. κατά Επιτροπής και Συμβουλίου (C-133/87 και C-150/87, EU:C:1990:115) καθώς και Gestetner Holdings κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (C-156/87, EU:C:1990:116), η ατομική κατάσταση ορισμένων από τους προμηθευτές των προσφευγουσών στις οποίες είχε επιβληθεί δασμός αντιντάμπινγκ είχε ληφθεί απευθείας υπόψη από το Συμβούλιο, οι αιτιολογικές σκέψεις του προσωρινού κανονισμού και του οριστικού κανονισμού που αναφέρονται στην προηγούμενη σκέψη της παρούσας αποφάσεως δεν μνημονεύουν ειδικά κανέναν επιχειρηματία και αναφέρονται, εν μέρει, σε διαπιστώσεις που αφορούν βραζιλιάνικες εταιρίες.

67 Κατά δεύτερον, το Συμβούλιο και η Επιτροπή υποστηρίζουν ότι δεν πρέπει να αναγνωριστεί στην Clark και στην Puma δικαίωμα επικλήσεως του ανισχύρου των επίμαχων κανονισμών στο πλαίσιο προσφυγών σαν αυτές που άσκησαν ενώπιον των αιτούντων δικαστηρίων, καθόσον είχαν τη δυνατότητα, σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 8, του κανονισμού 384/96, να ζητήσουν την επιστροφή των δασμών αντιντάμπινγκ που είχαν καταβάλει, αλλά δεν έκαναν χρήση του δικαιώματος αυτού εντός της εξάμηνης προθεσμίας που έχει ταχθεί για τον σκοπό αυτό.

68 Ως προς το ζήτημα αυτό επιβάλλεται, εντούτοις, κατ' αρχάς η διαπίστωση ότι ούτε το γράμμα του άρθρου 11, παράγραφος 8, του κανονισμού 384/96 ούτε αυτό του άρθρου 236 του τελωνειακού κώδικα, στο οποίο στηρίχθηκαν η Clark και η Puma για να υποβάλουν τις αιτήσεις που οδήγησαν στις διαφορές των κυρίων δικών, παρέχουν το παραμικρό έρεισμα για να θεωρηθεί ότι εισαγωγείς που δεν επωφελήθηκαν της προβλεπόμενης στο άρθρο 11, παράγραφος 8, του κανονισμού 384/96 διαδικασίας εντός της ταχθείσας προς τον σκοπό αυτό προθεσμίας δεν δικαιούνται ή δεν δικαιούνται πλέον να ζητήσουν να επωφεληθούν της διαδικασίας που καθιερώνει το άρθρο 236 του τελωνειακού κώδικα.

69 Ακολούθως, επιβάλλεται να επισημανθεί, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 53 και 54 των προτάσεών του, ότι η διαδικασία που καθιερώνει το άρθρο 11, παράγραφος 8, του κανονισμού 384/96 δεν επιδιώκει τον ίδιο σκοπό με αυτή που προβλέπει το άρθρο 236 του τελωνειακού κώδικα. Συγκεκριμένα, η διαδικασία που διέπεται από το άρθρο 11, παράγραφος 8, του

κανονισμού 384/96 αποσκοπεί να παράσχει στους εισαγωγείς που κατέβαλαν δασμούς αντιντάμπινγκ τη δυνατότητα να ζητήσουν από την Επιτροπή την επιστροφή τους μέσω των αρμοδίων εθνικών αρχών, εφόσον αποδεικνύεται ότι το περιθώριο ντάμπινγκ που ελήφθη ως βάση για την καταβολή των εν λόγω δασμών έχει εξαλειφθεί ή μειωθεί σε επίπεδο κατώτερο του ύψους του ισχύοντος δασμού. Στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας, οι εισαγωγείς δεν αμφισβητούν τη νομιμότητα των δασμών αντιντάμπινγκ που επιβλήθηκαν, αλλά υποστηρίζουν ότι επήλθε μεταβολή της καταστάσεως με άμεση επίπτωση επί του περιθωρίου ντάμπινγκ που είχε καθορισθεί αρχικά. Αντιθέτως, η διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 236 του τελωνειακού κώδικα παρέχει στους εν λόγω εισαγωγείς τη δυνατότητα να ζητήσουν την επιστροφή των εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών που κατέβαλαν, εφόσον αποδεικνύεται ότι οι δασμοί αυτοί δεν οφείλονταν νομίμως κατά τον χρόνο πληρωμής τους.

70 Τέλος, η οικονομία των δύο αυτών διαδικασιών διαφέρει ουσιωδώς. Ειδικότερα, η διαδικασία που καθιερώνει το άρθρο 11, παράγραφος 8, του κανονισμού 384/96 εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Επιτροπής και δεν μπορεί να τεθεί σε εφαρμογή παρά μόνον εντός προθεσμίας έξι μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία οι αρμόδιες αρχές καθόρισαν με τον προβλεπόμενο τρόπο το οριστικό ύψος των προς επιβολή δασμών, ενώ η διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 236 του τελωνειακού κώδικα ανήκει στην αρμοδιότητα των εθνικών τελωνειακών αρχών και η προσφυγή στη διαδικασία αυτή είναι δυνατή εντός προθεσμίας τριών ετών από την ημερομηνία της γνωστοποιήσεως των εν λόγω δασμών στον οφειλέτη.

71 Κατά τρίτον, το Συμβούλιο και η Επιτροπή υποστηρίζουν ότι δεν πρέπει να αναγνωριστεί στην Clark και στην Puma η δυνατότητα να επικαλεστούν, στο πλαίσιο ενστάσεως ανισχύρου όπως αυτή που προβλήθηκε κατά των επίμαχων κανονισμών, την παράβαση των διατάξεων του κανονισμού 384/96 περί των αιτήσεων υπαγωγής στο καθεστώς εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς ή των αιτήσεων για εξατομικευμένη μεταχείριση. Πράγματι, αυτό θα ισοδυναμούσε με παροχή σε εισαγωγείς της δυνατότητας να επικαλεστούν δικαιώματα που καθιερώνει ο εν λόγω κανονισμός αποκλειστικώς υπέρ των παραγωγών και των εξαγωγέων τους οποίους αφορά έρευνα αντιντάμπινγκ.

72 Η επιχειρηματολογία αυτή δεν ασκεί επιρροή στο πλαίσιο των υπό κρίση διαφορών. Συγκεκριμένα, η κατάσταση στην οποία βρίσκονται η Clark και η Puma δεν είναι αυτή προσώπου που προσπαθεί να επιτύχει, από τον δικαστή της Ένωσης, την ακύρωση κανονισμού περί επιβολής δασμού αντιντάμπινγκ, αλλά αυτή προσώπου που επικαλείται, ενώπιον εθνικού δικαστηρίου, το ανίσχυρο ενός τέτοιου κανονισμού, επ' ευκαιρία προσφυγής ασκηθείσας κατά εθνικού μέτρου ληφθέντος βάσει της εν λόγω πράξεως, που προδήλως δεν θα μπορούσε να προσβάλει παραδεκτώς ενώπιον του δικαστή της Ένωσης.

73 Όπως όμως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 59 των προτάσεών του, εισαγωγείς όπως η Clark και η Puma, που κατέβαλαν δασμό αντιντάμπινγκ, έχουν πρόδηλο συμφέρον και νομιμοποιούνται να προβάλλουν, στο πλαίσιο προσφυγών όπως αυτές των κύριων δικών, ότι οι κανονισμοί περί επιβολής του εν λόγω δασμού είναι ανίσχυροι λόγω του ότι ο εν λόγω δασμός επιβλήθηκε χωρίς η Επιτροπή να έχει προηγουμένως αποφασίσει, σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπει ο κανονισμός 384/96, επί των αιτήσεων υπαγωγής στο καθεστώς εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς ή επί των αιτήσεων εξατομικευμένης μεταχειρίσεως που υπέβαλαν οι παραγωγοί ή οι εξαγωγείς των οικείων προϊόντων. Πράγματι, το γεγονός ότι οι αιτήσεις αυτές δεν ελήφθησαν υπόψη μπορεί να έχει αρνητική επίπτωση στον δασμό αντιντάμπινγκ που θα επιβληθεί, όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία, επί των προϊόντων των οικείων επιχειρηματιών [βλ., συναφώς, αποφάσεις Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου, C-249/10 P, EU:C:2012:53, σκέψη 42, και Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου, C-247/10 P, EU:C:2012:710, σκέψη 36].

74 Λαμβανομένων υπόψη όλων όσων προαναφέρθηκαν, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι η Clark και η Puma πρέπει να θεωρηθεί ότι δικαιούνται να επικαλεστούν το ανίσχυρο των επίμαχων κανονισμών ενώπιον των αιτούντων δικαστηρίων, με αποτέλεσμα να είναι παραδεκτά τα προδικαστικά ερωτήματα που υπέβαλαν συναφώς.

Επί των ερωτημάτων που αφορούν το κύρος του οριστικού κανονισμού

75 Με το πρώτο έως έκτο ερώτημα στην υπόθεση C-659/13 καθώς και με το πρώτο ερώτημα και το δεύτερο ερώτημα, υπό στοιχείο α′, στην υπόθεση C-34/14, τα οποία πρέπει να εξετασθούν από κοινού, καθένα από τα δύο αιτούντα δικαστήρια ερωτά κατά πόσον ο οριστικός κανονισμός αντίκειται, για διαφόρους λόγους, στο άρθρο 296 ΣΛΕΕ καθώς και στο άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο β′, στο άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ′, στο άρθρο 3, παράγραφοι 1, 2 και 5 έως 7, στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στο άρθρο 5, παράγραφος 4, στο άρθρο 9, παράγραφος 5, στο άρθρο 9, παράγραφος 6, ή στο άρθρο 17 του κανονισμού 384/96, θεωρούμενα μεμονωμένα, όσον αφορά ορισμένα εξ αυτών των άρθρων ή διατάξεων, και από κοινού, όσον αφορά άλλα εξ αυτών.

Προκαταρτικές παρατηρήσεις

76 Προκαταρκτικώς, επιβάλλεται κατ' αρχάς η διαπίστωση ότι ορισμένοι από τους λόγους που οδήγησαν το αιτούν δικαστήριο, στην υπόθεση C-659/13, να ερωτήσει αν ο οριστικός κανονισμός είναι ανίσχυρος αφορούν την έρευνα της Επιτροπής που οδήγησε στην έκδοση του εν λόγω κανονισμού (πρώτο έως τέταρτο ερωτήματα). Οι λοιποί λόγοι αφορούν τον ίδιο τον εν λόγω κανονισμό (πέμπτο και έκτο ερωτήματα). Ο εν λόγω όμως κανονισμός αποτελεί πράξη του Συμβουλίου. Εξάλλου, ο εν λόγω κανονισμός επιβεβαίωσε, κατ' ουσίαν, τόσο τις μεθοδολογικές και διαδικαστικές επιλογές της Επιτροπής στο πλαίσιο της εν λόγω έρευνας όσο και τις εκτιμήσεις και τα συμπεράσματα που το θεσμικό αυτό όργανο άντλησε, με τον προσωρινό κανονισμό, από την εν λόγω έρευνα.

77 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να θεωρηθεί ότι, με το σύνολο των ερωτημάτων αυτών, το εν λόγω αιτούν δικαστήριο αναφέρεται όχι μόνον στην πράξη της Επιτροπής, όπως ρητώς προκύπτει από τα εν λόγω ερωτήματα, αλλά και την πράξη του Συμβουλίου. Εξάλλου, με τον ίδιο τρόπο πρέπει να γίνουν αντιληπτά και τα ερωτήματα που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της υποθέσεως C-34/14. Πράγματι, μολονότι το γράμμα των εν λόγω ερωτημάτων δεν περιέχει ειδική αναφορά στους διαφόρους λόγους ανισχύρου, σχετικά με τους οποίους διερωτάται το αιτούν δικαστήριο, η απόφασή του περί παραπομπής οδηγεί στη διαπίστωση ότι και οι λόγοι αυτοί αφορούν, άλλοι μεν την έρευνα που διεξήγαγε η Επιτροπή, άλλοι δε τα συμπεράσματα που άντλησε από την έρευνα αυτή το Συμβούλιο με τον οριστικό κανονισμό.

78 Ακολούθως, στην υπόθεση C-34/14, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται επίσης, στο πλαίσιο του πρώτου ερωτήματός του και του δεύτερου ερωτήματός του, υπό στοιχείο α′, σχετικά με το κύρος του κανονισμού παρατάσεως. Από την απόφαση όμως περί παραπομπής συνάγεται ότι το εν λόγω δικαστήριο δεν επικαλείται, συναφώς, κανέναν άλλο λόγο ενδεχόμενου ανισχύρου πέραν αυτών που του δημιουργούν αμφιβολίες σχετικά με το κύρος του οριστικού κανονισμού.

79 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι μόνον στο μέτρο που η εξέταση των ερωτημάτων που αφορούν τον οριστικό κανονισμό οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι ο εν λόγω κανονισμός είναι εν όλω ή εν μέρει ανίσχυρος, ο κανονισμός παρατάσεως θα μπορεί, ενδεχομένως, να θεωρηθεί ανίσχυρος στο ίδιο μέτρο.

80 Τέλος, στην υπόθεση C-34/14, το αιτούν δικαστήριο επικαλείται, στο πλαίσιο των ερωτημάτων που αφορούν το κύρος του οριστικού κανονισμού, αφενός, τη συμφωνία αντιντάμπινγκ του ΠΟΕ και, αφετέρου, ορισμένες αποφάσεις και συστάσεις του ΟΕΔ που θα μπορούσαν, κατά την άποψή του, να έχουν επιπτώσεις στο κύρος του εν λόγω κανονισμού.

81 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει εξ αρχής να καθοριστεί κατά πόσον είναι δυνατόν να γίνει, στο πλαίσιο της εν λόγω υποθέσεως, επίκληση αυτής της συμφωνίας και αυτών των αποφάσεων και των συστάσεων του ΟΕΔ και, κατά συνέπεια, κατά πόσον αυτές πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την εξέταση του κύρους του οριστικού κανονισμού.

82 Πρώτον, από το άρθρο 216, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ προκύπτει ότι οι διεθνείς συμφωνίες που συνάπτει η Ένωση δεσμεύουν τα θεσμικά της όργανα και κατισχύουν, κατά συνέπεια, των πράξεων που αυτά εκδίδουν (απόφαση Intertanko κ.λπ., C-308/06, EU:C:2008:312, σκέψη 42 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

83 Εν προκειμένω, δεδομένου ότι η Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία αντιντάμπινγκ του ΠΟΕ, η συμφωνία αυτή πράγματι δεσμεύει τα θεσμικά όργανα της Ένωσης.

84 Δεύτερον, κατά πάγια νομολογία, μπορεί να γίνει επίκληση διατάξεων διεθνούς συμφωνίας στην οποία η Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος προς στήριξη προσφυγής ακυρώσεως πράξεως παραγώγου δικαίου της Ένωσης, ενστάσεως περί ανισχύρου μιας τέτοιας πράξεως ή ακόμη αγωγής αποζημιώσεως μόνον υπό την προϋπόθεση ότι, αφενός, τούτο δεν αποκλείεται από τη φύση και την οικονομία της συμφωνίας αυτής και, αφετέρου, οι διατάξεις των οποίων γίνεται επίκληση, από απόψεως περιεχομένου, δεν περιέχουν αιρέσεις και είναι αρκούντως σαφείς (βλ., συναφώς, αποφάσεις Intertanko κ.λπ., C-308/06, EU:C:2008:312, σκέψεις 43 και 45, καθώς και FIAMM κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-120/06 P και C-121/06 P, EU:C:2008:476, σκέψεις 110 και 120).

85 Το Δικαστήριο έχει όμως επανειλημμένα κρίνει ότι, λόγω της φύσεως και της οικονομίας τους, οι συμφωνίες ΠΟΕ δεν περιλαμβάνονται, κατ' αρχήν, στους κανόνες βάσει των οποίων μπορεί να ελεγχθεί ή νομιμότητα των πράξεων των θεσμικών οργάνων της Ένωσης (βλ., συναφώς, αποφάσεις Πορτογαλία κατά Συμβουλίου, C-149/96, EU:C:1999:574, σκέψη 47, και Επιτροπή κατά Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, σκέψη 38).

86 Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο έχει επισημάνει ότι, αν γινόταν δεκτό ότι η εξασφάλιση της συμφωνίας του δικαίου της Ένωσης με τις συμφωνίες του ΠΟΕ απόκειται απευθείας στον δικαστή της Ένωσης, τα νομοθετικά ή εκτελεστικά όργανα της Ένωσης δεν θα είχαν το περιθώριο χειρισμών το οποίο έχουν τα ανάλογα όργανα των εμπορικών εταίρων της Ένωσης. Δεν αμφισβητείται, πράγματι, ότι ορισμένα συμβαλλόμενα μέρη, και μεταξύ αυτών οι σημαντικότεροι από εμπορικής απόψεως εταίροι της Ένωσης, συνήγαγαν, υπό το φως του αντικειμένου και του σκοπού των συμφωνιών ΠΟΕ, ακριβώς συμπέρασμα ότι οι συμφωνίες αυτές δεν περιλαμβάνονται στους κανόνες με γνώμονα τους οποίους τα δικαστικά τους όργανα ελέγχουν τη νομιμότητα των κανόνων του εσωτερικού τους δικαίου. Μια τέτοια έλλειψη αμοιβαιότητας, αν γινόταν δεκτή, θα εγκυμονούσε τον κίνδυνο να υπάρξει ανισορροπία στην εφαρμογή των συμφωνιών του ΠΟΕ (αποφάσεις Πορτογαλία κατά Συμβουλίου, C-149/96, EU:C:1999:574, σκέψεις 43 έως 46, και Επιτροπή κατά Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, σκέψη 39).

87 Παρά ταύτα, σε δύο περιπτώσεις, το Δικαστήριο έχει δεχθεί, κατ' εξαίρεση, ότι απόκειται στον δικαστή της Ένωσης, εφόσον απαιτείται, να ελέγξει τη νομιμότητα πράξεως της Ένωσης και των πράξεων που εκδίδονται για την εφαρμογή της υπό το πρίσμα των συμφωνιών ΠΟΕ. Πρόκειται, πρώτον, για την περίπτωση κατά την οποία υπήρξε βούληση της Ένωσης η εκπλήρωση μιας ειδικής υποχρεώσεως αναληφθείσας στο πλαίσιο των συμφωνιών αυτών και, δεύτερον, για την περίπτωση που η επίμαχη πράξη της Ένωσης ρητώς παραπέμπει σε συγκεκριμένες διατάξεις των συμφωνιών αυτών (βλ., συναφώς, απόφαση Επιτροπή κατά Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, σκέψεις 40 και 41 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

88 Πρέπει, συνεπώς, να καθοριστεί τι ισχύει εν προκειμένω.

89 Ως προς το ζήτημα αυτό, επιβάλλεται, κατ' αρχάς, η διαπίστωση ότι ούτε το άρθρο 9, παράγραφος 5, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 384/96, το οποίο αφορούν τα ερωτήματα που θέτει το αιτούν δικαστήριο στην υπόθεση C-34/14, ούτε εξάλλου κανένα άλλο άρθρο του εν λόγω κανονισμού παραπέμπει σε οποιαδήποτε συγκεκριμένη διάταξη των εν λόγω συμφωνιών.

90 Ακολούθως, μολονότι η αιτιολογική σκέψη 5 του κανονισμού 384/96 αναφέρει ότι το κείμενο της συμφωνίας αντιντάμπινγκ του ΠΟΕ θα έπρεπε να ενσωματωθεί «κατά το δυνατόν» στη νομοθεσία της Ένωσης, η έκφραση αυτή πρέπει να εκληφθεί υπό την έννοια ότι, ακόμη και αν η βούληση του νομοθέτη της Ένωσης ήταν να ληφθούν υπόψη οι κανόνες της συμφωνίας αυτής κατά τη θέσπιση του κανονισμού 384/96, εντούτοις ο νομοθέτης δεν εξεδήλωσε τη βούληση να μεταφέρει έκαστο των κανόνων αυτών στον εν λόγω κανονισμό (απόφαση Επιτροπή κατά Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, σκέψη 52).

91 Ειδικότερα, το Δικαστήριο έχει επισημάνει ότι το άρθρο 2, παράγραφος 7, του κανονισμού 384/96 αποτελεί την έκφραση της βουλήσεως του νομοθέτη της Ένωσης να υιοθετήσει προσέγγιση που προσιδιάζει στην έννομη τάξη της Ένωσης, θεσπίζοντας ειδικό καθεστώς με λεπτομερείς κανόνες για τον υπολογισμό της κανονικής αξίας σε σχέση με εισαγωγές προελεύσεως χωρών που δεν διαθέτουν οικονομία αγοράς (βλ., συναφώς, απόφαση Επιτροπή κατά Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, σκέψεις 47 έως 50 και 53). Οι διατάξεις όμως του άρθρου 9, παράγραφος 5, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 384/96 παραπέμπουν στο άρθρο 2, παράγραφος 7, του εν λόγω κανονισμού και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του καθεστώτος που αυτός θεσπίζει.

92 Κατά συνέπεια, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι δεν μπορεί να γίνει επίκληση της συμφωνίας αντιντάμπινγκ του ΠΟΕ για να αμφισβητηθεί η νομιμότητα του οριστικού κανονισμού.

93 Τρίτον, πρέπει να διευκρινιστεί κατά πόσον το συμπέρασμα αυτό μπορεί να τεθεί εν αμφιβόλω από τις δύο εκθέσεις του ΟΕΔ που επικαλείται το εν λόγω αιτούν δικαστήριο. Η πρώτη από αυτές αφορά την υπόθεση «Ευρωπαϊκές Κοινότητες — Οριστικά μέτρα αντιντάμπινγκ για ορισμένους συνδετήρες από σίδηρο ή χάλυβα καταγωγής Κίνας (WT/DS397/R)», όπως αναφέρθηκε στη σκέψη 20 της παρούσας αποφάσεως. Η δεύτερη από τις εν λόγω εκθέσεις, η οποία επαναλαμβάνει, ως προς ορισμένα σημεία, την ουσία της πρώτης εκθέσεως, αφορά την υπόθεση «Ευρωπαϊκή Ένωση — Μέτρα αντιντάμπινγκ για ορισμένα υποδήματα καταγωγής Κίνας (WT/DS405/R)» και αποφαίνεται, μεταξύ άλλων, σχετικά με τη συμφωνία των επίμαχων κανονισμών με τις συμφωνίες ΠΟΕ.

94 Ως προς το ζήτημα αυτό, από τη νομολογία προκύπτει ότι, λαμβανομένων υπόψη της φύσεως και της οικονομίας του συστήματος επιλύσεως των διαφορών που θεσπίζουν οι συμφωνίες ΠΟΕ και της σημαντικής θέσεως που το σύστημα αυτό επιφυλάσσει στη διαπραγμάτευση μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, ο δικαστής της Ένωσης δεν θα μπορούσε, σε κάθε περίπτωση, να ελέγξει τη νομιμότητα ή το κύρος πράξεων της Ένωσης υπό το πρίσμα των κανόνων του ΠΟΕ ενόσω δεν έχει εκπνεύσει η εύλογη προθεσμία που τάσσεται στην Ένωση προκειμένου να συμμορφωθεί προς τις αποφάσεις και τις συστάσεις του ΟΕΔ που διαπιστώνουν τη μη τήρηση των εν λόγω κανόνων, διότι άλλως η προθεσμία αυτή θα καθίστατο άνευ αντικειμένου (βλ., συναφώς, αποφάσεις Biret International κατά Συμβουλίου, C-93/02 P, EU:C:2003:517, σκέψη 62, καθώς και X και X BV, C-319/10 και C-320/10, EU:C:2011:720, σκέψη 41).

95 Επιπλέον, μόνη η λήξη της προθεσμίας αυτής δεν συνεπάγεται ότι η Ένωση εξάντλησε τις προβλεπόμενες από το εν λόγω σύστημα επιλύσεως των διαφορών δυνατότητες να λυθεί η διαφορά της με άλλα μέρη. Υπό τις συνθήκες αυτές, το να επιβληθεί στον δικαστή της Ένωσης, απλώς και μόνον λόγω της λήξεως της προθεσμίας αυτής, να ελέγξει τη νομιμότητα ή το κύρος των σχετικών μέτρων της Ένωσης με γνώμονα τους κανόνες του ΠΟΕ και τις αποφάσεις και συστάσεις του ΟΕΔ που διαπιστώνουν τη μη τήρηση των εν λόγω κανόνων, θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα να αποδυναμωθεί η θέση της Ένωσης κατά την αναζήτηση λύσεως της διαφοράς που να είναι συγχρόνως σύμφωνη προς τους κανόνες του ΠΟΕ και αμοιβαίως αποδεκτή από τα μέρη (βλ., συναφώς, αποφάσεις Van Parys, C-377/02, EU:C:2005:121, σκέψεις 51 και 54· FIAMM κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-120/06 P και C-121/06 P, EU:C:2008:476, σκέψεις 117 και 125 έως 130, καθώς και X και X BV, C-319/10 και C-320/10, EU:C:2011:720, σκέψεις 36 και 37).

96 Κατά συνέπεια, ακόμη και μετά την εκπνοή της προαναφερθείσας προθεσμίας, ένας ιδιώτης δεν μπορεί να επικαλεστεί τέτοιες αποφάσεις και συστάσεις του ΟΕΔ προκειμένου να επιτύχει έλεγχο της νομιμότητας ή του κύρους της πράξεως των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, τουλάχιστον όταν δεν πρόκειται για περίπτωση κατά την οποία, συνεπεία αυτών των αποφάσεων και συστάσεων, η Ένωση θέλησε να αναλάβει μια ειδική υποχρέωση (βλ., συναφώς, αποφάσεις Van Parys, C-377/02, EU:C:2005:121, σκέψεις 40 και 41· Ikea Wholesale, C-351/04, EU:C:2007:547, σκέψεις 30 έως 35, καθώς και X και X BV, C-319/10 και C-320/10, EU:C:2011:720, σκέψη 37).

97 Εν προκειμένω, αφενός, με την έκθεση που αφορούσε την υπόθεση «Ευρωπαϊκή Ένωση — Μέτρα αντιντάμπινγκ για ορισμένα υποδήματα καταγωγής Κίνας (WT/DS405/R)», ο ΟΕΔ αποφάσισε, βέβαια, ότι ένα τμήμα των διατάξεων του άρθρου 9, παράγραφος 5, του κανονισμού 384/96 ήταν ασύμβατο προς ορισμένους κανόνες του ΠΟΕ, τόσο «αυτούς καθεαυτούς» όσο και «όπως εφαρμόστηκαν» με τους επίμαχους κανονισμούς. Εντούτοις, περιορίστηκε να συστήσει στην Ένωση να εναρμονίσει τον κανονισμό 1225/2009, που είχε στο μεταξύ καταργήσει και αντικαταστήσει τον εν λόγω κανονισμό, με τους κανόνες αυτούς. Δεν διατύπωσε, συνεπώς, καμία ειδική σύσταση σχετικά με τους επίμαχους κανονισμούς.

98 Αφετέρου, από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε να αναλάβει ειδική υποχρέωση όσον αφορά τους επίμαχους κανονισμούς κατόπιν αυτής της εκθέσεως ή της εκθέσεως του ΟΕΔ που αφορούσε την υπόθεση «Ευρωπαϊκές Κοινότητες — Οριστικά μέτρα αντιντάμπινγκ για ορισμένους συνδετήρες από σίδηρο ή χάλυβα καταγωγής Κίνας (WT/DS397/R)», η οποία είχε ήδη καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το άρθρο 9, παράγραφος 5, του κανονισμού 384/96 είναι ασύμβατο προς τους κανόνες του ΠΟΕ για τον ίδιο λόγο, διατυπώνοντας σύσταση για εναρμόνιση της εν λόγω διατάξεως με τους ως άνω κανόνες.

99 Συγκεκριμένα, ο νομοθέτης της Ένωσης, ενώ εξέφρασε, με τις αιτιολογικές σκέψεις 5 και 6 του κανονισμού 765/2012, την πρόθεσή του «να εφαρμόσει» τις εν λόγω αποφάσεις και συστάσεις του ΟΕΔ «κατά τρόπο που να συνάδει με τις υποχρεώσεις [του] έναντι του ΠΟΕ», αποφάσισε, όπως προκύπτει από το άρθρο 2 του εν λόγω κανονισμού, ότι η τροποποίηση του κανονισμού 1225/2009 που έλαβε χώρα προς τον σκοπό αυτό θα εφαρμοζόταν μόνον στις έρευνες που κινούνται δυνάμει των διατάξεων του εν λόγω κανονισμού και μετά τη θέση σε ισχύ του κανονισμού 765/2012. Συνεπώς ο νομοθέτης δεν προέβλεψε ότι η τροποποίηση αυτή εφαρμόζεται σε έρευνα που κινήθηκε πριν τη θέση του κανονισμού 765/2012 σε ισχύ, βάσει του κανονισμού 384/96, όπως είναι η έρευνα που οδήγησε στην έκδοση των επίμαχων κανονισμών.

100 Από όλα τα προηγούμενα προκύπτει ότι δεν μπορεί να γίνει επίκληση, στο πλαίσιο των υπό κρίση υποθέσεων, ούτε της συμφωνίας αντιντάμπινγκ του ΠΟΕ ούτε των δύο εκθέσεων που μνημονεύονται στη σκέψη 93 της παρούσας αποφάσεως και ότι, κατά συνέπεια, αυτές δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη κατά την εξέταση του κύρους του οριστικού κανονισμού.

Επί του κύρους του οριστικού κανονισμού με γνώμονα το άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο β′, του κανονισμού 384/96

101 Με το πρώτο ερώτημα στην υπόθεση C-659/13 καθώς και, κατ' ουσίαν, με το πρώτο και δεύτερο, υπό στοιχείο α′, ερώτημα στην υπόθεση C-34/14, τα αιτούντα δικαστήρια ερωτούν κατά πόσον ο οριστικός κανονισμός είναι ανίσχυρος στο μέτρο που αντίκειται, κατά την άποψή τους, στο άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο β′, του κανονισμού 384/96, δεδομένου ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή δεν αποφάνθηκαν επί των αιτήσεων υπαγωγής στο καθεστώς εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς που υπέβαλαν Κινέζοι και Βιετναμέζοι παραγωγοί-εξαγωγείς οι οποίοι δεν περιελήφθησαν στο δείγμα που σχηματίσθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 17 του εν λόγω κανονισμού.

102 Εν προκειμένω, η εξέταση του οριστικού κανονισμού οδηγεί στη διαπίστωση τριών στοιχείων. Πρώτον, ορισμένοι Κινέζοι και Βιετναμέζοι παραγωγοί-εξαγωγείς που αποτέλεσαν αντικείμενο της έρευνας κατόπιν της οποίας εκδόθηκε ο εν λόγω κανονισμός ζήτησαν να υπαχθούν στο καθεστώς εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς, βάσει του άρθρου 2, παράγραφος 7, στοιχείο β', του κανονισμού 384/96. Δεύτερον, η Επιτροπή αποφάσισε να κάνει χρήση της δυνατότητας δειγματοληψίας στο πλαίσιο της έρευνας, βάσει του άρθρου 17 του εν λόγω κανονισμού, λαμβανομένου υπόψη του μεγάλου αριθμού των εν λόγω επιχειρηματιών. Τρίτον, η Επιτροπή, την ορθότητα της απόψεως της οποίας επιβεβαίωσε, ως προς το ζήτημα αυτό, το Συμβούλιο, αποφάσισε, λαμβανομένων υπόψη της εν λόγω προσφυγής στην τεχνική της δειγματοληψίας και του μεγάλου αριθμού αιτήσεων υπαγωγής στο καθεστώς εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς που της είχαν υποβληθεί, να αποφανθεί επί των αιτήσεων των Κινέζων και Βιετναμέζων παραγωγών-εξαγωγέων που είχαν περιληφθεί στο δείγμα της και όχι επί εκείνων των παραγωγών-εξαγωγέων που δεν είχαν περιληφθεί στο εν λόγω δείγμα.

103 Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών και της σχετικής νομολογίας θα πρέπει να εκτιμηθεί κατά πόσον η διαδικασία που οδήγησε στην έκδοση των επίμαχων κανονισμών είναι σύμφωνη προς το άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο β', του κανονισμού 384/96.

104 Συναφώς, πρέπει, κατ' αρχάς, να επισημανθεί ότι η παράγραφος 1 του άρθρου 17 του κανονισμού 384/96 προβλέπει ότι, όταν είναι μεγάλος ο αριθμός των επιχειρηματιών τους οποίους αφορά έρευνα αντιντάμπινγκ, η εν λόγω έρευνα είναι δυνατό να περιορίζεται σε εύλογο αριθμό ενδιαφερομένων μερών, με τη χρήση δειγματοληψιών που να ανταποκρίνονται στις αρχές της στατιστικής. Κατά την παράγραφο 2 του εν λόγω άρθρου, η τελική επιλογή των ενδιαφερομένων μερών, η οποία πραγματοποιείται για τους σκοπούς των δειγματοληψιών, γίνεται από την Επιτροπή. Κατά την παράγραφο 3 του εν λόγω άρθρου, είναι εντούτοις υποχρεωτικό να υπολογίζεται ξεχωριστό περιθώριο ντάμπινγκ για κάθε εξαγωγέα ή παραγωγό ο οποίος δεν συμπεριελήφθη στο δείγμα και ο οποίος υποβάλλει σχετική αίτηση, εκτός αν ο αριθμός τους είναι τόσο μεγάλος, ώστε να καθίσταται υπερβολικά επαχθής η ατομική εξέταση των δεδομένων καθενός και να παρεμποδίζεται η έγκαιρη ολοκλήρωση της έρευνας.

105 Ακολούθως, το άρθρο 2 του κανονισμού 384/96 θεσπίζει, με την παράγραφο 1, βασικό κανόνα σύμφωνα με τον οποίο ο καθορισμός της κανονικής αξίας προϊόντος, ο οποίος αποτελεί ένα από τα ουσιώδη βήματα για να αποδειχθεί ενδεχομένως η ύπαρξη ντάμπινγκ, βασίζεται κατ' αρχήν στις πληρωθείσες ή πληρωτέες τιμές, κατά τις συνήθεις εμπορικές πράξεις, από ανεξάρτητους πελάτες στις χώρες εξαγωγής (βλ., συναφώς, απόφαση GLS, C-338/10, EU:C:2012:158, σκέψη 19).

106 Εντούτοις, στην περίπτωση εισαγωγών από χώρες που δεν έχουν οικονομία αγοράς, το άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο α', του κανονισμού 384/96 ορίζει ότι, κατά παρέκκλιση του μνημονευόμενου στην προηγούμενη σκέψη της παρούσας αποφάσεως βασικού κανόνα, η κανονική αξία καθορίζεται, κατ' αρχήν, με βάση την τιμή ή την κατασκευασμένη αξία σε τρίτη χώρα με οικονομία αγοράς. Σκοπός της εν λόγω διατάξεως είναι η αποφυγή του ενδεχομένου να λαμβάνονται υπόψη οι τιμές και το κόστος που υφίστανται σε χώρες οι οποίες δεν έχουν οικονομία της αγοράς, καθόσον οι παράμετροι αυτές δεν αποτελούν στις πιο πάνω χώρες τη φυσιολογική συνισταμένη των δυνάμεων της αγοράς (αποφάσεις GLS, C-338/10, EU:C:2012:158, σκέψη 20, και Συμβούλιο κατά Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group, C-337/09 P, EU:C:2012:471, σκέψη 66).

107 Εξάλλου, στην περίπτωση εισαγωγών που προέρχονται, μεταξύ άλλων, από την Κίνα, το Βιετνάμ καθώς και από οποιαδήποτε χώρα χωρίς οικονομία της αγοράς που είναι μέλος του ΠΟΕ κατά την ημερομηνία έναρξης της έρευνας αντιντάμπινγκ, το άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο β', του κανονισμού 384/96 προβλέπει ότι η κανονική αξία καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφοι 1 έως 6, του εν λόγω κανονισμού εάν αποδεικνύεται, με βάση δεόντως αιτιολογημένους ισχυρισμούς που θα υποβάλουν ένας ή περισσότεροι παραγωγοί που είναι εγκατεστημένοι στις εν λόγω χώρες και υπόκεινται στην έρευνα, ότι ισχύουν, ως προς αυτόν ή αυτούς τους παραγωγούς, συνθήκες οικονομίας της αγοράς.

108 Όπως προκύπτει από τους διαφόρους κανονισμούς από τους οποίους προήλθε το άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο β', του κανονισμού 384/96, η διάταξη αυτή αποσκοπεί να παράσχει στους παραγωγούς που υπόκεινται σε συνθήκες οικονομίας της αγοράς, οι οποίοι αναδύθηκαν στις οικείες χώρες, τη δυνατότητα να επωφεληθούν ενός καθεστώτος που ανταποκρίνεται στην ατομική τους κατάσταση και όχι στη συνολική κατάσταση της χώρας στην οποία είναι εγκατεστημένοι (βλ., συναφώς, αποφάσεις Συμβούλιο κατά Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group, C-337/09 P, EU:C:2012:471, σκέψεις 67 έως 69, και Επιτροπή κατά Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, σκέψη 49).

109 Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι είναι έργο του Συμβουλίου και της Επιτροπής, όταν είναι αποδέκτες αιτήσεων που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 7, στοιχεία β' και γ', του κανονισμού 384/96, να εκτιμήσουν αν τα στοιχεία που προσκόμισαν οι ενδιαφερόμενοι παραγωγοί αρκούν για να αποδειχθεί ότι πληρούνται τα απαιτούμενα κριτήρια (βλ., συναφώς, απόφαση Συμβούλιο κατά Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group, C-337/09 P, EU:C:2012:471, σκέψεις 70 και 107).

110 Εξάλλου, το Συμβούλιο και η Επιτροπή έχουν την υποχρέωση να αποφαίνονται επί της αιτήσεως υπαγωγής στο καθεστώς εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς που υποβάλει κάθε παραγωγός εγκατεστημένος σε χώρα χωρίς οικονομία της αγοράς που είναι μέλος του ΠΟΕ κατά την έναρξη έρευνας αντιντάμπινγκ, ακόμη και όταν χρησιμοποιείται η τεχνική της δειγματοληψίας που προβλέπει το άρθρο 17 του κανονισμού 384/96 [βλ., συναφώς, αποφάσεις Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου, C-249/10 P, EU:C:2012:53, σκέψεις 32 και 36 έως 38, καθώς και Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου, C-247/10 P, EU:C:2012:710, σκέψεις 24, 29, 30 και 32].

111 Τέλος, το Δικαστήριο έκρινε ότι η παράβαση της εν λόγω υποχρεώσεως έχει ως συνέπεια ότι ο κανονισμός με τον οποίο το Συμβούλιο θέσπισε δασμούς αντιντάμπινγκ κατά το πέρας της έρευνας είναι παράνομος καθόσον επιβάλλει οριστικούς δασμούς αντιντάμπινγκ και οριστική είσπραξη προσωρινών δασμών αντιντάμπινγκ επί των προϊόντων που προέρχονται από τους οικείους παραγωγούς [βλ., συναφώς, αποφάσεις Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου, C-249/10 P, EU:C:2012:53, σκέψη 43, και Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου, C-247/10 P, EU:C:2012:710, σκέψη 37].

112 Κατά συνέπεια, το γεγονός ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή δεν αποφάνθηκαν επί των αιτήσεων υπαγωγής στο καθεστώς εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς που υπέβαλαν Κινέζοι και Βιετναμέζοι παραγωγοί-εξαγωγείς οι οποίοι δεν περιελήφθησαν στο δείγμα που επελέγη κατ' εφαρμογή του άρθρου 17 του κανονισμού 384/96 συνιστά παράβαση του άρθρου 2, παράγραφος 7, στοιχείο β', του εν λόγω κανονισμού. Πρέπει συνεπώς, ο οριστικός κανονισμός να κηρυχθεί, στο μέτρο αυτό, ανίσχυρος.

Επί του κύρους του οριστικού κανονισμού με γνώμονα το άρθρο 9, παράγραφος 5, του κανονισμού 384/96

113 Με το πρώτο ερώτημά του στην υπόθεση C-659/13, το αιτούν δικαστήριο ερωτά επίσης εάν ο οριστικός κανονισμός είναι ανίσχυρος καθόσον αντίκειται στο άρθρο 9, παράγραφος 5, του κανονισμού 384/96, δεδομένου ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή δεν αποφάνθηκαν επί των αιτήσεων για εξατομικευμένη μεταχείριση που υπέβαλαν οι Κινέζοι και Βιετναμέζοι παραγωγοί-εξαγωγείς οι οποίοι δεν περιελήφθησαν στο δείγμα που σχηματίσθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 17 του εν λόγω κανονισμού.

114 Η εξέταση του οριστικού κανονισμού οδηγεί στη διαπίστωση ότι, μολονότι ορισμένοι Κινέζοι και Βιετναμέζοι παραγωγοί-εξαγωγείς που αποτέλεσαν αντικείμενο της έρευνας κατόπιν της οποίας εκδόθηκε ο εν λόγω κανονισμός ζήτησαν να τύχουν εξατομικευμένης μεταχειρίσεως, βάσει του

άρθρου 9, παράγραφος 5, του κανονισμού 384/96, η Επιτροπή, την ορθότητα της απόψεως της οποίας επιβεβαίωσε, ως προς το ζήτημα αυτό, το Συμβούλιο, αποφάσισε, κατά τον ίδιο τρόπο και για τους ίδιους λόγους όπως και για τις αιτήσεις υπαγωγής στο καθεστώς εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς, να αποφανθεί μόνον επί των αιτήσεων εξατομικευμένης μεταχειρίσεως των παραγωγών-εξαγωγέων οι οποίοι περιελήφθησαν στο δείγμα που σχηματίσθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 17 του εν λόγω κανονισμού.

115 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να εξετασθεί κατά πόσον, ενεργώντας με τον τρόπο αυτό, το Συμβούλιο και η Επιτροπή παρέβησαν το άρθρο 9, παράγραφος 5, του κανονισμού 384/96.

116 Η εξέταση της εν λόγω διατάξεως οδηγεί σε πολλές διαπιστώσεις.

117 Κατ' αρχάς, από το ίδιο το γράμμα της διατάξεως αυτής προκύπτει ότι οι δασμοί αντιντάμπινγκ που επιβάλλουν το Συμβούλιο ή η Επιτροπή πρέπει να καθορίζονται στο ύψος που αναλογεί σε κάθε περίπτωση και να επιβάλλονται, χωρίς διάκριση, σε κάθε προμηθευτή του προϊόντος, οι εισαγωγές του οποίου αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ και προξενούν ζημία, από όποια πηγή και αν προέρχονται.

118 Ακολούθως, από την εν λόγω διάταξη προκύπτει ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή έχουν, κατ' αρχήν, την υποχρέωση, όταν εκδίδουν κανονισμό που επιβάλλει δασμούς αντιντάμπινγκ, να διευκρινίζουν στον εν λόγω κανονισμό το ύψος του δασμού αντιντάμπινγκ που επιβάλλεται σε κάθε προμηθευτή τον οποίο αφορά ο κανονισμός, εκτός αν αυτή η εξατομικευμένη μεταχείριση είναι πρακτικώς ανέφικτη.

119 Εντούτοις, το άρθρο 9, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 384/96 παρεκκλίνει από την αρχή αυτή στην αναφερόμενη στο άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο α', του κανονισμού αυτού περίπτωση κατά την οποία το Συμβούλιο ή η Επιτροπή εκδίδει κανονισμό περί επιβολής δασμών αντιντάμπινγκ σε εισαγωγές που προέρχονται από ειδική πηγή, ήτοι από τις χώρες που δεν έχουν οικονομία αγοράς. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση αυτή, ο νομοθέτης της Ένωσης προέβλεψε διαφορετικό «γενικό κανόνα», σύμφωνα με τον οποίο απαιτείται και συγχρόνως αρκεί ο κανονισμός που εκδίδει το Συμβούλιο ή η Επιτροπή να καθορίζει το ύψος του επιβαλλόμενου δασμού αντιντάμπινγκ που ισχύει σε όλη την οικεία προμηθεύτρια χώρα.

120 Εντούτοις, το άρθρο 9, παράγραφος 5, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 384/96 προβλέπει ότι ορίζεται ατομικός δασμός αντιντάμπινγκ για τους προμηθευτές που είναι εγκατεστημένοι σε χώρα χωρίς οικονομία της αγοράς, εφόσον έχουν επιπλέον την ιδιότητα του εξαγωγέα, εάν αποδεικνύουν, με βάση δεόντως αιτιολογημένους ισχυρισμούς, ότι πληρούν τα κριτήρια που δικαιολογούν αυτή την εξατομικευμένη μεταχείριση. Στην περίπτωση αυτή, ο εν λόγω ατομικός δασμός ανιντάμπινγκ θα τους επιβληθεί αντί του δασμού αντιντάμπινγκ που καθορίζεται για ολόκληρη τη χώρα, ο οποίος θα τους επιβαλλόταν ελλείψει σχετικής αιτήσεως.

121 Επιβάλλεται να επισημανθεί, συναφώς, ότι, μολονότι το κείμενο της εν λόγω διατάξεως στη γαλλική γλώσσα θα μπορούσε να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή έχουν απλώς τη δυνατότητα να επιβάλουν ατομικό δασμό όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις που η διάταξη αυτή θέτει, από το κείμενο της ίδιας διατάξεως σε άλλες γλώσσες, και ειδικότερα από το κείμενο της διατάξεως στην γερμανική, αγγλική, δανική και ιταλική γλώσσα προκύπτει ότι τα εν λόγω θεσμικά όργανα είναι υποχρεωμένα να επιβάλουν στην περίπτωση αυτή ατομικό δασμό.

122 Εντούτοις, κατά πάγια νομολογία, η ανάγκη ενιαίας εφαρμογής και, ως εκ τούτου, ενιαίας ερμηνείας μιας πράξεως της Ένωσης δεν επιτρέπει να λαμβάνεται υπόψη αυτή μεμονωμένα όπως έχει αποδοθεί σε μία γλώσσα, αλλά επιτάσσει να ερμηνεύεται σε σχέση τόσο με την αληθή βούληση του οργάνου που την εξέδωσε όσο και με τον σκοπό που το τελευταίο επιδίωκε, υπό το πρίσμα ιδίως των αποδόσεών της σε όλες τις γλώσσες (αποφαση X, C-486/12, EU:C:2013:836, σκέψη 19 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

123 Κατά συνέπεια, το Συμβούλιο και η Επιτροπή υποχρεούνται, κατ' αρχήν, να εξετάσουν τις αιτήσεις εξατομικευμένης μεταχειρίσεως που τους υποβλήθηκαν βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 5, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 384/96 και να αποφανθούν επί των εν λόγω αιτήσεων, και το ίδιο πρέπει να πράττουν και όσον αφορά αιτήσεις υπαγωγής στο καθεστώς εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 110 της παρούσας αποφάσεως.

124 Κατόπιν των ανωτέρω, τα διάφορα στοιχεία που προαναφέρθηκαν και απορρέουν από το γράμμα του άρθρου 9, παράγραφος 5, του κανονισμού 384/96 δεν καθιστούν δυνατή την απάντηση στο ερώτημα κατά πόσον, τουλάχιστον, τα εν λόγω θεσμικά όργανα μπορούν να απαλλαγούν από μια τέτοια υποχρέωση όταν προσφεύγουν στην τεχνική της δειγματοληψίας. Κατά συνέπεια, η εν λόγω διάταξη πρέπει να ερμηνευθεί λαμβανομένων υπόψη όχι μόνον του γράμματός της, αλλά και του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται και των στόχων που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος (βλ., συναφώς, απόφαση VEMW κ.λπ., C-17/03, EU:C:2005:362, σκέψη 41 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει, ιδίως, να εξεταστεί η σχέση που υφίσταται μεταξύ, αφενός, της εν λόγω διατάξεως και, αφετέρου, του άρθρου 17 του κανονισμού 384/96, το οποίο προβλέπει την εν λόγω τεχνική της δειγματοληψίας.

125 Συναφώς, επιβάλλεται, κατ' αρχάς, η διαπίστωση ότι το άρθρο 9, παράγραφος 5, του κανονισμού 384/96 δεν περιέχει καμία ρητή αναφορά η οποία να προβλέπει την εφαρμογή του άρθρου 17 του εν λόγω κανονισμού στο πλαίσιο των διατάξεων της εν λόγω παραγράφου.

126 Το γράμμα όμως του εν λόγω άρθρου 9, παράγραφος 5, διαφέρει από αυτό του άρθρου 9, παράγραφος 6, του κανονισμού 384/96, που περιέχει τέτοια ρητή αναφορά.

127 Αυτή η υφιστάμενη διαφορά μεταξύ, αφενός, του γράμματος του άρθρου 9, παράγραφος 5, του κανονισμού 384/96 και, αφετέρου, του γράμματος του άρθρου 9, παράγραφος 6, του εν λόγω κανονισμού, μπορεί να αποτελεί στοιχείο που να δικαιολογεί την ερμηνεία της παραγράφου 5 του άρθρου 9 του εν λόγω κανονισμού υπό την έννοια ότι, στο πλαίσιο της παραγράφου αυτής, και σε αντίθεση με την παράγραφο 6 του αυτού άρθρου 9, το άρθρο 17 του κανονισμού 384/96 δεν ασκεί επιρροή.

128 Εξάλλου, μια τέτοια ερμηνεία ενισχύεται από το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται το άρθρο 9, παράγραφος 5, του κανονισμού 384/96 και, ιδίως, από το άρθρο 17, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού, καθώς και από τους στόχους που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας οι εν λόγω διατάξεις αποτελούν μέρος.

129 Συγκεκριμένα, το άρθρο 17, παράγραφος 3, του κανονισμού 384/96 αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στην αποφυγή της προκλήσεως, εξαιτίας του υπολογισμού ατομικών περιθωρίων ντάμπινγκ, υπερβολικού διοικητικού φόρτου για το Συμβούλιο και την Επιτροπή, δεν αποσκοπεί όμως στην ελάφρυνση ή εξάλειψη του διοικητικού φόρτου που θα προέκυπτε, για τα εν λόγω θεσμικά όργανα, από την εξέταση αιτήσεων υποβαλλόμενων δυνάμει του άρθρου 9, παράγραφος 5, δεύτερο εδάφιο, του εν λόγω κανονισμού, δεδομένου ότι η εξέταση αυτή δεν συνεπάγεται, αυτή καθεαυτήν, υπολογισμό των ατομικών περιθωρίων ντάμπινγκ των οικείων παραγωγών-εξαγωγέων.

130 Εξάλλου, όπως εκτίθεται στην αιτιολογική σκέψη 7 του κανονισμού 1972/2002, το δεύτερο εδάφιο του εν λόγω άρθρου 9, παράγραφος 5, προστέθηκε στον κανονισμό 384/96 προς τον σκοπό καθορισμού σαφών και ειδικών κριτηρίων, που αναφέρονται στο εν λόγω δεύτερο εδάφιο, υπό στοιχεία α' έως ε', τα οποία πρέπει να πληροί ένας παραγωγός-εξαγωγεύς εγκατεστημένος σε χώρα χωρίς οικονομία αγοράς για να μπορεί να ζητήσει να εφαρμοσθεί στην περίπτωσή του ατομικός δασμός αντιντάμπινγκ υπολογιζόμενος αφού συγκριθεί η κανονική αξία που εφαρμόζεται στο σύνολο των εγκατεστημένων στην εν λόγω χώρα παραγωγών-εξαγωγέων με τις «ατομικές τιμές εξαγωγής» του εν λόγω παραγωγού-εξαγωγέα.

131 Κατά συνέπεια, όταν ένας παραγωγός-εξαγωγεύς που είναι εγκατεστημένος σε χώρα χωρίς οικονομία της αγοράς επικαλείται το άρθρο 9, παράγραφος 5, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 384/96, λόγω του ότι οι ατομικές τιμές εξαγωγής που εφαρμόζει καθορίζονται κατά τρόπο αρκούντως ανεξάρτητο από το κράτος, αποσκοπεί να επιτύχει την αναγνώριση, εκ μέρους του Συμβουλίου και της Επιτροπής, του γεγονότος ότι, από την άποψη αυτή, βρίσκεται σε ουσιωδώς διαφορετική κατάσταση από αυτή των λοιπών παραγωγών-εξαγωγέων που είναι εγκατεστημένοι στην εν λόγω χώρα. Για τον λόγο αυτό, ζητεί να τύχει εξατομικευμένης μεταχειρίσεως, ενώ οι λοιποί ως άνω παραγωγοί-εξαγωγείς αντιμετωπίζονται, στην πράξη, σαν ενιαίο σύνολο.

132 Εντούτοις, το να γίνει δεκτό ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή μπορούν να εφαρμόσουν, σε παραγωγό-εξαγωγέα ευρισκόμενο στην αναφερόμενη στην προηγούμενη σκέψη της παρούσας αποφάσεως κατάσταση, δασμό αντιντάμπινγκ καθοριζόμενο για ολόκληρη την οικεία χώρα και υπολογιζόμενο βάσει του μέσου σταθμισμένου περιθωρίου ντάμπινγκ που έχει καθοριστεί για τους παραγωγούς-εξαγωγείς που έχουν περιληφθεί στο δείγμα, χωρίς προηγουμένως να έχουν αποφανθεί επί της αιτήσεως ενός τέτοιου παραγωγού-εξαγωγέα, θα ισοδυναμούσε με παροχή στα εν λόγω θεσμικά όργανα της δυνατότητας να επιφυλάσσουν στον εν λόγω παραγωγό-εξαγωγέα την ίδια μεταχείριση με αυτή που επιφυλάσσεται σε όσους περιλαμβάνονται στο εν λόγω δείγμα, μολονότι οι τελευταίοι βρίσκονται, a priori, σε διαφορετική κατάσταση.

133 Εξάλλου, δικαιολογία για μια τέτοια μεταχείριση δεν θα μπορούσε να αποτελέσει το γεγονός ότι η έρευνα προϋποθέτει μεγάλο αριθμό εμπλεκομένων μερών, στο μέτρο που είναι αδύνατον, πριν εξεταστούν οι υποβληθείσες δυνάμει του άρθρου 9, παράγραφος 5, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 384/96 αιτήσεις, να καταστεί γνωστό αν ο αριθμός των εξαγωγέων-παραγωγών στους οποίους πρέπει να επιβληθεί ατομικός δασμός είναι τόσο μεγάλος, ώστε να επιτρέπει τον αποκλεισμό, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 17, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού, του υπολογισμού ατομικών περιθωρίων ντάμπινγκ. Μια τέτοια ερμηνεία του άρθρου 9, παράγραφος 5, του κανονισμού 384/96 θα παραβίαζε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, σύμφωνα με την οποία πρέπει να ερμηνεύεται κάθε πράξη της Ένωσης (απόφαση Χατζή, C-149/10, EU:C:2010:534, σκέψη 43).

134 Κατά συνέπεια, υπό το πρίσμα του σκοπού που επιδιώκει το άρθρο 9, παράγραφος 5, του κανονισμού 384/96, επιβεβαιώνεται το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε, προσωρινώς, το Δικαστήριο με τη σκέψη 127 της παρούσας αποφάσεως.

135 Το γεγονός, συνεπώς, ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή δεν αποφάνθηκαν επί των αιτήσεων εξατομικευμένης μεταχειρίσεως που υπέβαλαν οι Κινέζοι και Βιετναμέζοι παραγωγοί-εξαγωγείς οι οποίοι δεν περιελήφθησαν στο δείγμα που επελέγη κατ' εφαρμογή του άρθρου 17 του κανονισμού 384/96 συνιστά παράβαση του άρθρου 9, παράγραφος 5, του εν λόγω κανονισμού. Κατά συνέπεια, ο οριστικός κανονισμός πρέπει να κηρυχθεί, στο μέτρο αυτό, ανίσχυρος.

Επί του κύρους του οριστικού κανονισμού με γνώμονα το άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ', του κανονισμού 384/96

136 Κατ' αρχάς, με το τρίτο ερώτημα στην υπόθεση C-659/13 καθώς και, κατ' ουσίαν, με το πρώτο και το δεύτερο ερώτημα, υπό στοιχείο α', στην υπόθεση C-34/14, τα αιτούντα δικαστήρια ερωτούν κατά πόσον ο οριστικός κανονισμός είναι ανίσχυρος στο μέτρο που αντίκειται στο άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ', του κανονισμού 384/96, δεδομένου ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή δεν αποφάνθηκαν εντός της τρίμηνης προθεσμίας που προβλέπει η εν λόγω διάταξη, επί των αιτήσεων υπαγωγής στο καθεστώς εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς που υπέβαλαν οι Κινέζοι και Βιετναμέζοι παραγωγοί-εξαγωγείς οι οποίοι περιελήφθησαν στο δείγμα που σχηματίστηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 17 του εν λόγω κανονισμού.

137 Η εξέταση του οριστικού κανονισμού οδηγεί στη διαπίστωση ότι, μολονότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή αποφάνθηκαν όντως επί των αιτήσεων υπαγωγής στο καθεστώς εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς που τους είχαν υποβάλει οι Κινέζοι και Βιετναμέζοι παραγωγοί-εξαγωγείς που περιελήφθησαν στο εν λόγω δείγμα, το έπραξαν το πρώτον μετά την εκπνοή της προβλεπόμενης στο άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ′, του κανονισμού 384/96 προθεσμίας.

138 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να κριθεί κατά πόσον η μη τήρηση της εν λόγω προθεσμίας καθιστά ανίσχυρο τον οριστικό κανονισμό.

139 Συναφώς, από το ίδιο το γράμμα του άρθρου 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ′, του κανονισμού 384/96 προκύπτει ότι το ζήτημα κατά πόσον παραγωγός που ζήτησε να υπαχθεί στο καθεστώς εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς πληροί τα κριτήρια από τα οποία εξαρτάται η υπαγωγή του στο εν λόγω καθεστώς πρέπει να ταμεί εντός τριμήνου από την έναρξη της έρευνας [βλ., συναφώς, αποφάσεις Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου, C-249/10 P, EU:C:2012:53, σκέψη 39, και Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου, C-247/10 P, EU:C:2012:710, σκέψη 31].

140 Εντούτοις, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η μη τήρηση της προθεσμίας που τάσσει το εν λόγω άρθρο δεν μπορεί να επιφέρει την ακύρωση του εκδοθέντος κατά το πέρας της διαδικασίας κανονισμού παρά μόνον αν, λόγω της παρατυπίας αυτής, ενδέχεται η εν λόγω διαδικασία να μπορούσε να καταλήξει σε διαφορετικό αποτέλεσμα. Εξάλλου, δεν μπορεί βέβαια να επιβληθεί στο πρόσωπο που επικαλείται μια τέτοια παρατυπία να αποδείξει ότι, ελλείψει αυτής, ο οικείος κανονισμός θα είχε περιεχόμενο ευνοϊκότερο για τα συμφέροντά του, εντούτοις το εν λόγω πρόσωπο οφείλει να αποδείξει, κατά συγκεκριμένο τρόπο, ότι τούτο δεν αποκλείεται απολύτως σε μια τέτοια περίπτωση (βλ., συναφώς, αποφάσεις Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware κατά Συμβουλίου, C-141/08 P, EU:C:2009:598, σκέψεις 81, 94 και 114, καθώς και Ningbo Yonghong Fasteners κατά Συμβουλίου, C-601/12 P, EU:C:2014:115, σκέψεις 34, 40 και 42).

141 Από την προαναφερθείσα νομολογία, η οποία μπορεί να ισχύσει και για την εξέταση του κύρους ενός τέτοιου κανονισμού, προκύπτει ότι, κατ' αρχήν, ούτε ο εν λόγω κανονισμός μπορεί να κηρυχθεί ανίσχυρος, καθόσον επιβάλλει δασμούς αντιντάμπινγκ επί των εισαγωγών ορισμένων προϊόντων, για μόνον τον λόγο ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή δεν αποφάνθηκαν, εντός της προβλεπόμενης στο άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ′, του κανονισμού 384/96 προθεσμίας, επί των αιτήσεων υπαγωγής στο καθεστώς εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς που υποβλήθηκαν ενώπιόν τους. Ο εισαγωγεύς που επικαλείται την εν λόγω παρατυπία πρέπει επιπλέον να αποδείξει, κατά τρόπο συγκεκριμένο, ότι δεν αποκλείεται παντελώς, αν δεν υφίστατο η εν λόγω παρατυπία, ο κανονισμός που εκδόθηκε μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας να είχε περιεχόμενο ευνοϊκότερο για τα συμφέροντά του.

142 Εν προκειμένω όμως από τη δικογραφία δεν προκύπτει ότι οι εισαγωγείς που επικαλούνται τη μη τήρηση της ταχθείσας με την εν λόγω διάταξη προθεσμίας αποδεικνύουν, κατά τρόπο συγκεκριμένο, ο καθένας στο μέτρο που τον αφορά, ότι δεν αποκλείεται παντελώς το ενδεχόμενο, ελλείψει της παρατυπίας αυτής, ο οριστικός κανονισμός να είχε περιεχόμενο ευνοϊκότερο για τα συμφέροντά τους.

143 Κατά συνέπεια, το γεγονός ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή δεν αποφάνθηκαν, εντός της τριμήνου προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ′, του κανονισμού 384/96 επί των αιτήσεων υπαγωγής στο καθεστώς εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς που υπέβαλαν οι Κινέζοι και Βιετναμέζοι παραγωγοί-εξαγωγείς που περιελήφθησαν στο δείγμα που σχηματίσθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 17 του ιδίου κανονισμού δεν επηρεάζει το κύρος του οριστικού κανονισμού.

144 Ακολούθως και όσον αφορά το δεύτερο ερώτημα στην υπόθεση C-659/13, με το οποίο το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, κατά πόσον ο οριστικός κανονισμός είναι ανίσχυρος στο μέτρο που αντίκειται στο άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ', του κανονισμού 384/96, δεδομένου ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή δεν αποφάνθηκαν εντός της τρίμηνης προθεσμίας που προβλέπει η εν λόγω διάταξη, επί των αιτήσεων υπαγωγής στο καθεστώς εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς που υπέβαλαν οι Κινέζοι και Βιετναμέζοι παραγωγοί-εξαγωγείς οι οποίοι δεν περιελήφθησαν στο δείγμα που σχηματίσθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 17 του ιδίου κανονισμού, πρέπει να επισημανθεί ότι η ερμηνεία που έγινε δεκτή στην προηγούμενη σκέψη της παρούσας αποφάσεως ισχύει ανεξαρτήτως του κατά πόσον οι οικείοι παραγωγοί-εξαγωγείς περιελήφθησαν ή όχι στο εν λόγω δείγμα.

Επί του κύρους του οριστικού κανονισμού με γνώμονα το άρθρο 9, παράγραφος 6, του κανονισμού 384/96

145 Με το πρώτο ερώτημά του και το δεύτερο ερώτημά του, υπό στοιχείο α', στην υπόθεση C-34/14, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, κατά πόσον ο οριστικός κανονισμός είναι ανίσχυρος στο μέτρο που το περιθώριο ντάμπινγκ που εφαρμόστηκε στους Κινέζους και Βιετναμέζους παραγωγούς-εξαγωγείς που δεν περιελήφθησαν στο δείγμα καθορίστηκε κατά παράβαση του άρθρου 9, παράγραφος 6, του κανονισμού 384/96.

146 Ειδικότερα, από το σκεπτικό της αποφάσεως περί παραπομπής προκύπτει ότι το αιτούν δικαστήριο ερωτά, πρώτον, κατά πόσον το Συμβούλιο και η Επιτροπή είχαν δικαίωμα να υπολογίσουν σταθμισμένο μέσο περιθώριο ντάμπινγκ για τους Κινέζους και Βιετναμέζους παραγωγούς-εξαγωγείς που περιελήφθησαν στο εν λόγω δείγμα, αλλά δεν υπήχθησαν στο καθεστώς εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς και, ακολούθως, βάσει αυτού να καθορίσουν τον επιβλητέο δασμό επί των προϊόντων των επιχειρηματιών που δεν περιελήφθησαν στο εν λόγω δείγμα. Δεύτερον, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται κατά πόσον το ατομικό περιθώριο ντάμπινγκ του μοναδικού παραγωγού-εξαγωγέα που περιελήφθη στο δείγμα και υπήχθη στο καθεστώς εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς, δηλαδή της Golden Step, ελήφθη ορθώς υπόψη κατά τον εν λόγω υπολογισμό.

147 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι το άρθρο 9, παράγραφος 6, του κανονισμού 384/96 ορίζει ότι, όταν η Επιτροπή έχει περιστείλει το αντικείμενο της εξέτασης κατ' εφαρμογή του άρθρου 17 του εν λόγω κανονισμού, οποιοσδήποτε δασμός αντιντάμπινγκ, ο οποίος επιβάλλεται στις εισαγωγές που προέρχονται από εξαγωγείς ή παραγωγούς οι οποίοι έχουν αναγγελθεί σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο 17, αλλά δεν έχουν συμπεριληφθεί στην έρευνα, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το μέσο σταθμισμένο περιθώριο ντάμπινγκ που έχει καθοριστεί για τις επιχειρήσεις που επελέγησαν για τη δειγματοληψία. Η εν λόγω διάταξη προβλέπει επίσης ότι μεμονωμένοι δασμοί επιβάλλονται για τις εισαγωγές που προέρχονται από οποιονδήποτε εξαγωγέα ή παραγωγό στον οποίο επιφυλάσσεται εξατομικευμένη μεταχείριση κατά τα προβλεπόμενα στο εν λόγω άρθρο 17.

148 Εξάλλου, το άρθρο 17, παράγραφος 3, του κανονισμού 384/96, στο οποίο αναφέρεται το άρθρο 9, παράγραφος 6, του εν λόγω κανονισμού, προβλέπει, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 104 της παρούσας αποφάσεως, τον υπολογισμό ξεχωριστού περιθωρίου ντάμπινγκ για κάθε εξαγωγέα ή παραγωγό ο οποίος δεν περιελήφθη στο δείγμα και υποβάλει σχετική αίτηση, εκτός αν ο αριθμός τους είναι τέτοιος ώστε να επηρεάζεται αρνητικά η εύρυθμη διεξαγωγή της έρευνας.

149 Εν προκειμένω, από την εξέταση του οριστικού κανονισμού συνάγονται πολλά στοιχεία. Κατ' αρχάς, η Επιτροπή δήλωσε στους Κινέζους και Βιετναμέζους παραγωγούς-εξαγωγείς που δεν περιελήφθησαν στο δείγμα της ότι η σημασία της έρευνας ήταν τέτοια ώστε δεν ήταν δυνατόν να τους χορηγηθεί το πλεονέκτημα της εξατομικευμένης μεταχειρίσεως. Ακολούθως, ο δασμός αντιντάμπινγκ που επιβλήθηκε στα προϊόντα των εν λόγω παραγωγών καθορίστηκε βάσει του σταθμισμένου μέσου περιθωρίου ντάμπινγκ που καθορίστηκε για τους παραγωγούς-εξαγωγείς που περιελήφθησαν στο

δείγμα. Τέλος, το εν λόγω περιθώριο, που αρχικώς είχε υπολογιστεί σε χρόνο κατά τον οποίο η Golden Step δεν είχε ακόμη υπαχθεί στο καθεστώς εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς, αναπροσαρμόστηκε μεταγενεστέρως, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η υπαγωγή στο καθεστώς αυτό.

150 Κατά συνέπεια, κανένα στοιχείο του οριστικού κανονισμού δεν επιτρέπει το συμπέρασμα ότι το περιθώριο ντάμπινγκ που εφαρμόστηκε στους Κινέζους και Βιετναμέζους παραγωγούς-εξαγωγείς που δεν περιελήφθησαν στο δείγμα καθορίστηκε κατά παράβαση του άρθρου 9, παράγραφος 6, του κανονισμού 384/96.

Επί του κύρους του οριστικού κανονισμού με γνώμονα το άρθρο 3, παράγραφοι 1, 5 και 6, το άρθρο 4, παράγραφος 1, το άρθρο 5, παράγραφος 4, και το άρθρο 17 του κανονισμού 384/96

151 Με το τέταρτο ερώτημά του στην υπόθεση C-659/13, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, κατά πόσον ο οριστικός κανονισμός είναι ανίσχυρος, δεδομένου ότι ο αριθμός παραγωγών της Ένωσης που συνεργάστηκαν στην έρευνα είναι πολύ μικρός προκειμένου να δύναται η Επιτροπή να προβεί σε ορθή εκτίμηση της ζημίας που υπέστη η βιομηχανία της Ένωσης και, συνεπώς, του αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ των οικείων εισαγωγών και της ζημίας που υπέστη η βιομηχανία της Ένωσης, κατά παράβαση του άρθρου 3, παράγραφοι 1, 5 και 6, του άρθρου 4, παράγραφος 1, του άρθρου 5, παράγραφος 4, και του άρθρου 17 του κανονισμού 384/96.

152 Συναφώς επιβάλλεται, κατ' αρχάς, η διαπίστωση ότι το άρθρο 5 του κανονισμού 384/96 διέπει μόνον, όπως δηλώνεται στον τίτλο του, την «[έ]ναρξη της διαδικασίας» της έρευνας αντιντάμπινγκ που θεσπίζει ο εν λόγω κανονισμός. Συναφώς, προβλέπει, μεταξύ άλλων, στην παράγραφό του 4, ότι, προκειμένου να θεωρηθεί ως υποβληθείσα από τη βιομηχανία της Ένωσης, μια καταγγελία πρέπει να πληροί σωρευτικώς δύο προϋποθέσεις όσον αφορά τον βαθμό στηρίξεως που απολαύει. Αφενός, η στήριξη αυτή πρέπει να παρέχεται από παραγωγούς της Ένωσης των οποίων η αθροιστική παραγωγή αντιπροσωπεύει ποσοστό άνω του 50 % της συνολικής παραγωγής που πραγματοποιεί εκείνο το τμήμα της βιομηχανίας της Ένωσης το οποίο είτε εκφράζει την υποστήριξή του προς την καταγγελία, είτε ανατιτίθεται σε αυτήν. Αφετέρου, η εν λόγω στήριξη πρέπει να παρασχεθεί από παραγωγούς της Ένωσης που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 25 % της συνολικής παραγωγής της βιομηχανίας της Ένωσης (απόφαση Philips Lighting Poland και Philips Lighting/Conseil, C-511/13 P, EU:C:2015:553, σκέψη 49).

153 Αντιθέτως, ο κανονισμός 384/96 δεν προβλέπει διατάξεις σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν, κατά τη διάρκεια της έρευνας, σε περίπτωση μειώσεως της στηρίξεως εκ μέρους των παραγωγών προς την καταγγελία, με αποτέλεσμα το Συμβούλιο και η Επιτροπή να πρέπει να μπορούν να εξακολουθήσουν την εν λόγω έρευνα, ακόμη και στην περίπτωση μειώσεως του βαθμού στηρίξεως προς αυτή και έστω και αν συνεπεία της εν λόγω μειώσεως η στήριξη αυτή αντιστοιχεί σε επίπεδο παραγωγής χαμηλότερο ενός από τα δύο ελάχιστα όρια του άρθρου 5, παράγραφος 4, του εν λόγω κανονισμού (βλ., συναφώς, απόφαση Philips Lighting Poland και Philips Lighting/Conseil, C-511/13 P, EU:C:2015:553, σκέψεις 51 έως 54).

154 Επομένως, εν προκειμένω, το γεγονός ότι η έρευνα, οι όροι κινήσεως της οποίας είναι βέβαιο ότι ανταποκρίνονται στις επιταγές του άρθρου 5, παράγραφος 4, του κανονισμού 384/96, εξακολούθησε χωρίς κατ' ανάγκη να απολαύει πάντοτε, σε μεταγενέστερο στάδιο, της στηρίξεως παραγωγών της Ένωσης που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 25 % της συνολικής παραγωγής της βιομηχανίας της Ένωσης δεν επιτρέπει, αυτό καθεαυτό, να θεωρηθεί ότι ο οριστικός κανονισμός αντίκειται στο εν λόγω άρθρο.

155 Ακολούθως, από το άρθρο 3, παράγραφοι 1, 5 και 6, του κανονισμού 384/96, περί του «[π]ροσδιορισμού της ζημίας», προκύπτει ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή πρέπει να κατορθώσουν να αποδείξουν, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα κρίσιμα στοιχεία της υποθέσεως, ότι οι εισαγωγές που

αποτελούν αντικείμενο της έρευνας προκαλούν σημαντική ζημία στη «βιομηχανία [της Ένωσης]». Η ίδια η έννοια αυτή ορίζεται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού ότι περιλαμβάνει «το σύνολο των [ενωσιακών] παραγωγών ομοειδών προϊόντων ή εκείνους εξ αυτών των οποίων αθροιστικά η παραγωγή αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο μέρος της συνολικής [ενωσιακής] παραγωγής των εν λόγω προϊόντων, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 5, παράγραφος 4» (βλ., συναφώς, απόφαση Philips Lighting Poland και Philips Lighting κατά Συμβουλίου, C-511/13 P, EU:C:2015:553, σκέψεις 69 και 70).

156 Εντούτοις, σύμφωνα με το άρθρο 17, παράγραφοι 1 και 2, του εν λόγω κανονισμού, η Επιτροπή έχει την εξουσία, στις σημαντικού μεγέθους υποθέσεις, να περιορίζει την έρευνα σε εύλογο αριθμό ενδιαφερομένων μερών, με την προϋπόθεση, μεταξύ άλλων, να χρησιμοποιεί δειγματοληψίες που να ανταποκρίνονται στις αρχές της στατιστικής, λαμβάνοντας ως βάση τα στοιχεία που είναι διαθέσιμα κατά τον χρόνο της επιλογής του εν λόγω δείγματος.

157 Εν προκειμένω, μόνο το γεγονός ότι η Επιτροπή επέλεξε να περιορίσει την έρευνα που κατέληξε στον οριστικό κανονισμό στο επιλεγέν από αυτή δείγμα δεν επιτρέπει, αυτό καθεαυτό, και ελλείψει στοιχείων ικανών να θέσουν εν αμφιβόλω την αντιπροσωπευτικότητα του εν λόγω δείγματος, το συμπέρασμα ότι ο οριστικός κανονισμός δεν πληροί τις απαιτήσεις που ορίζονται στα άρθρα 3, 4, παράγραφος 1, και 17 του κανονισμού 384/96.

158 Κατά συνέπεια, από κανένα στοιχείο του οριστικού κανονισμού δεν μπορεί να συναχθεί ότι ο αριθμός των παραγωγών της Ένωσης που συνεργάστηκαν στην έρευνα είναι πολύ μικρός προκειμένου να δύναται η Επιτροπή να προβεί σε ορθή εκτίμηση της ζημίας που υπέστη η βιομηχανία της Ένωσης και, επομένως, του αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ των οικείων εισαγωγών και της ζημίας που υπέστη η βιομηχανία της Ένωσης, κατά παράβαση του άρθρου 3, παράγραφοι 1, 5 και 6, του άρθρου 4, παράγραφος 1, του άρθρου 5, παράγραφος 4, και του άρθρου 17 του κανονισμού 384/96.

Επί του κύρους του οριστικού κανονισμού με γνώμονα το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 384/96 και το άρθρο 296 ΣΛΕΕ

159 Με το πέμπτο ερώτημά του στην υπόθεση C-659/13, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, κατά πόσον ο οριστικός κανονισμός είναι ανίσχυρος στο μέτρο που αντίκειται στο άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 384/96 και στο άρθρο 296 ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι από ορισμένα αποδεικτικά στοιχεία στον φάκελο της έρευνας προκύπτει ότι η ζημία εκτιμήθηκε επί τη βάσει αναληθών δεδομένων και ότι στον οριστικό κανονισμό δεν εκτίθενται οι λόγοι για τους οποίους τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία δεν ελήφθησαν υπόψη.

160 Συναφώς, το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 384/96 ορίζει ότι ο προσδιορισμός της ζημίας που μπορεί να υπέστη η βιομηχανία της Ένωσης γίνεται με βάση θετικά αποδεικτικά στοιχεία και προϋποθέτει αντικειμενική εξέταση του όγκου των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ και της επιδράσεώς τους στις τιμές των ομοειδών προϊόντων στην αγορά της Ένωσης, καθώς και των συνεπειών των εισαγωγών αυτών για τη βιομηχανία της Ένωσης.

161 Στο πλαίσιο αυτό, από τη νομολογία προκύπτει ότι η ευρεία διακριτική ευχέρεια που διαθέτουν το Συμβούλιο και η Επιτροπή στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής και, ειδικότερα, των μέτρων εμπορικής άμυνας, δεν απαλλάσσει τα όργανα αυτά από την υποχρέωση να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τα αποδεικτικά στοιχεία που τους υπέβαλαν οι συμμετέχοντες στην έρευνα (βλ., συναφώς, αποφάσεις GLS, C- 338/10, EU:C:2012:158, σκέψεις 30 και 32, καθώς και Συμβούλιο κατά Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group, C-337/09 P, EU:C:2012:471, σκέψη 107).

162 Εντούτοις, ο δικαστικός έλεγχος της ασκήσεως μιας τέτοιας εξουσίας πρέπει, στο πλαίσιο προσφυγής βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ όπως και στο πλαίσιο αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως για την εκτίμηση του κύρους που υποβλήθηκε δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, να περιορίζεται στην

εξακρίβωση του αν τηρήθηκαν οι διαδικαστικοί κανόνες, του αν είναι ακριβή τα πραγματικά περιστατικά βάσει των οποίων πραγματοποιήθηκε η αμφισβητούμενη επιλογή, του αν υπήρξε πρόδηλη πλάνη κατά την εκτίμηση των περιστατικών αυτών ή κατάχρηση εξουσίας (βλ., συναφώς, απόφαση Valimar, C-374/12, EU:C:2014:2231, σκέψη 51 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

163 Εν προκειμένω, από τα επιχειρήματα στα οποία αναφέρεται η απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι η Clark επικαλείται δύο έγγραφα, σύμφωνα με τα οποία ορισμένοι παραγωγοί της Ένωσης που αποτέλεσαν αντικείμενο της έρευνας εφάρμοσαν απατηλές πρακτικές ικανές να θέσουν εν αμφιβόλω την αξιοπιστία των πληροφοριών που συνέλεξε η Επιτροπή σχετικά με διάφορα οικονομικά στοιχεία που αφορούν την απασχόληση, τις επενδύσεις, τον κύκλο εργασιών ή ακόμη τις πωλήσεις της βιομηχανίας της Ένωσης.

164 Συναφώς, αληθεύει ότι, όπως υπογράμμισε το αιτούν δικαστήριο, ο οριστικός κανονισμός δεν αναφέρεται στα εν λόγω έγγραφα.

165 Εντούτοις, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 104 των προτάσεών του, από τα εν λόγω δύο έγγραφα, τα οποία κατ' ουσίαν περιορίζονται στην αναφορά πληροφοριών που δημοσιεύθηκαν στον Τύπο και αφορούν περιορισμένο αριθμό παραγωγών της Ένωσης, δεν μπορεί, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των λοιπών στοιχείων στα οποία στηρίχθηκε το Συμβούλιο, με τις αιτιολογικές σκέψεις 144 έως 201 του οριστικού κανονισμού, προκειμένου να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η βιομηχανία της Ένωσης υπέστη ζημία, να συναχθεί ότι το εν λόγω συμπέρασμα στηρίχθηκε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως ή ότι ήταν αναγκαίο το Συμβούλιο να εξηγήσει ειδικώς, με τον εν λόγω κανονισμό, τους λόγους για τους οποίους τέτοια έγγραφα δεν το έπεισαν.

166 Κατά συνέπεια δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ο οριστικός κανονισμός αντίκειται στο άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 384/96 και στο άρθρο 296 ΣΛΕΕ, λόγω του ότι από ορισμένα αποδεικτικά στοιχεία στον φάκελο της έρευνας προκύπτει ότι η ζημία εκτιμήθηκε επί τη βάσει αναληθών δεδομένων και ότι στον οριστικό κανονισμό δεν εκτίθενται οι λόγοι για τους οποίους τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία δεν ελήφθησαν υπόψη.

Επί του κύρους του οριστικού κανονισμού με γνώμονα το άρθρο 3, παράγραφος 7, του κανονισμού 384/96

167 Με το έκτο ερώτημά του στην υπόθεση C-659/13, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατά πόσον ο οριστικός κανονισμός είναι ανίσχυρος στο μέτρο που αντίκειται στο άρθρο 3, παράγραφος 7, του κανονισμού 384/96, λόγω του ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή δεν διέκριναν κατά τον προσήκοντα τρόπο μεταξύ των συνεπειών των εισαγωγών που αποτέλεσαν αντικείμενο ντάμπινγκ και των άλλων παραγόντων που προκάλεσαν ζημία στη βιομηχανία της Ένωσης.

168 Συναφώς, το άρθρο 3, παράγραφος 7, του κανονισμού 384/96 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι άλλοι γνωστοί παράγοντες πλην των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ, οι οποίοι προξενούν κατά το ίδιο χρονικό διάστημα ζημία στη βιομηχανία της Ένωσης, εξετάζονται ομοίως, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι η προκαλούμενη από τους εν λόγω άλλους παράγοντες ζημία δεν αποδίδεται στις εν λόγω εισαγωγές.

169 Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο και η Επιτροπή υποχρεούνται να εξετάζουν αν η ζημία που προτίθενται να λάβουν υπόψη πράγματι οφείλεται σε εισαγωγές που αποτέλεσαν αντικείμενο ντάμπινγκ και να αποκλείουν κάθε ζημία που προκύπτει από άλλους παράγοντες και ιδίως ζημία που οφείλεται σε ίδιες ενέργειες των παραγωγών της Ένωσης. Προς τον σκοπό αυτό, εναπόκειται στα εν λόγω θεσμικά όργανα να εξακριβώσουν αν τα αποτελέσματα των ως άνω άλλων παραγόντων ήσαν ικανά να καταλύσουν την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ, αφενός, των οικείων εισαγωγών και, αφετέρου, της ζημίας που υπέστη η βιομηχανία της Ένωσης. Στα εν λόγω όργανα εναπόκειται, επίσης, να εξακριβώσουν ότι η καταλογιστέα στους ως άνω άλλους παράγοντες ζημία δεν λαμβάνεται υπόψη

κατά τον προσδιορισμό της ζημίας. Ωστόσο, αν το Συμβούλιο και η Επιτροπή διαπιστώσουν ότι, παρά τους παράγοντες αυτούς, η ζημία που προκάλεσαν οι εν λόγω εισαγωγές είναι σημαντική, ο αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ των εισαγωγών αυτών και της ζημίας που υπέστη η βιομηχανία της Ένωσης μπορεί, κατά συνέπεια, να αποδειχθεί (βλ., συναφώς, αποφάσεις Transnational Company «Kazchrome» και ENRC Marketing κατά Συμβουλίου, C-10/12 P, EU:C:2013:865, σκέψεις 23 έως 25, καθώς και TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, σκέψεις 35 έως 37).

170 Εξάλλου, στα πρόσωπα που επικαλούνται την έλλειψη νομιμότητας κανονισμού αντιντάμπινγκ εναπόκειται να προβάλουν επιχειρήματα και να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι άλλοι παράγοντες πλην αυτών που αφορούν τις εισαγωγές είχαν τόση σημασία ώστε ήταν ικανοί να θέσουν εν αμφιβόλω την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της ζημίας που υπέστη η βιομηχανία της Ένωσης και των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ (αποφάσεις Transnational Company «Kazchrome» και ENRC Marketing κατά Συμβουλίου, C-10/12 P, EU:C:2013:865, σκέψη 28, και TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, σκέψη 42).

171 Εν προκειμένω, το Συμβούλιο και η Επιτροπή εκτίμησαν τις συνέπειες των λοιπών παραγόντων που μπορούν να προκαλέσουν ζημία στη βιομηχανία της Ένωσης, με τις αιτιολογικές σκέψεις 222 έως 240 του οριστικού κανονισμού. Στο πλαίσιο αυτό, εκτίμησαν ιδίως τα αποτελέσματα στις εξαγωγές της βιομηχανίας της Ένωσης, τις επιπτώσεις των εισαγωγών από τρίτες χώρες και τις επιπτώσεις της καταργήσεως των ποσοστώσεων επί των εισαγωγών προελεύσεως Κίνας, πριν καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι οι επιπτώσεις των εν λόγω παραγόντων δεν αναιρούσαν τη σημαντική ζημία που προκλήθηκε στην εν λόγω βιομηχανία από τις εισαγωγές που αποτέλεσαν αντικείμενο ντάμπινγκ.

172 Από την απόφαση περί παραπομπής και την επιχειρηματολογία στην οποία αυτή αναφέρεται προκύπτει όμως ότι η Clark περιορίζεται να προτείνει, αφενός, μια εναλλακτική εκτίμηση αυτών των διαφόρων παραγόντων και, αφετέρου, να αμφισβητεί, χωρίς περαιτέρω διευκρινίσεις, ορισμένες μεθοδολογικές επιλογές στις οποίες προέβησαν το Συμβούλιο και η Επιτροπή. Αντιθέτως, δεν προβάλλει κανένα επιχείρημα από το οποίο να μπορεί να συναχθεί ότι ο οριστικός κανονισμός βαρύνεται με πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως.

173 Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ο οριστικός κανονισμός αντίκειται στο άρθρο 3, παράγραφος 7, του κανονισμού 384/96, λόγω του ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή δεν διέκριναν κατά τον προσήκοντα τρόπο μεταξύ των συνεπειών των εισαγωγών που αποτέλεσαν αντικείμενο ντάμπινγκ και των άλλων παραγόντων που προκάλεσαν ζημία στη βιομηχανία της Ένωσης.

174 Από όλα όσα προαναφέρθηκαν προκύπτει ότι το πρώτο έως και έκτο ερώτημα στην υπόθεση C-659/13 καθώς και το πρώτο ερώτημα και το δεύτερο ερώτημα, υπό στοιχείο α′, στην υπόθεση C-34/14 πρέπει να απαντηθούν ως εξής:

— Ο οριστικός κανονισμός είναι ανίσχυρος στο μέτρο που αντίκειται στο άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο β′, και στο άρθρο 9, παράγραφος 5, του κανονισμού 384/96.

— Από την εξέταση των ερωτημάτων αυτών δεν προέκυψε κανένα στοιχείο ικανό να επηρεάσει το κύρος του οριστικού κανονισμού με γνώμονα το άρθρο 296 ΣΛΕΕ καθώς και το άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ′, το άρθρο 3, παράγραφοι 1, 2 και 5 έως 7, το άρθρο 4, παράγραφος 1, το άρθρο 5, παράγραφος 4, το άρθρο 9, παράγραφος 6, ή το άρθρο 17 του κανονισμού 384/96, θεωρούμενα, όσον αφορά ορισμένα από τα εν λόγω άρθρα ή διατάξεις, μεμονωμένα και εν συνόλω, όσον αφορά άλλα από αυτά.

Επί του πρώτου ερωτήματος και επί του δευτέρου ερωτήματος, υπό στοιχείο α', στην υπόθεση C-34/14 στο μέτρο που αφορούν επίσης και τον κανονισμό παρατάσεως

175 Όπως προαναφέρθηκε στις σκέψεις 78 και 79 της παρούσας αποφάσεως, στην υπόθεση C-34/14, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται επίσης, με το πρώτο ερώτημά του καθώς και με το δεύτερο ερώτημά του, υπό στοιχείο α', ως προς το κύρος του κανονισμού παρατάσεως, για τους ίδιους λόγους που επικαλείται σχετικά με τον οριστικό κανονισμό.

176 Συναφώς, αρκεί η διαπίστωση ότι ο κανονισμός παρατάσεως δεν περιέχει κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει επαρκώς κατά νόμον ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή προέβησαν, πριν την έκδοσή του, σε νέα εκτίμηση της καταστάσεως των διαφόρων Κινέζων και Βιετναμέζων παραγωγών-εξαγωγέων τους οποίους αφορά ο οριστικός κανονισμός, προκειμένου να κρίνουν αν όσοι είχαν ζητήσει, κατά την έναρξη της αρχικής έρευνας, να υπαχθούν στο καθεστώς εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς, δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 7, στοιχείο β', του κανονισμού 384/96 ή να τύχουν εξατομικευμένης μεταχειρίσεως, βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 5, του εν λόγω κανονισμού, μπορούσαν να αξιώσουν να υπαχθούν σε τέτοιο καθεστώς ή να τύχουν τέτοιας μεταχειρίσεως στο πλαίσιο της επανεξετάσεως.

177 Κατά συνέπεια, στα ερωτήματα αυτά πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο κανονισμός παρατάσεως είναι ανίσχυρος στο ίδιο μέτρο όπως και ο οριστικός κανονισμός.

Επί των ερωτημάτων που αφορούν την ερμηνεία του άρθρου 236 του τελωνειακού κώδικα

Επί της έννοιας των νομίμως οφειλομένων δασμών κατά το άρθρο 236, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα

178 Με το έβδομο ερώτημά του στην υπόθεση C-659/13, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, κατά πόσον, σε περίπτωση όπως αυτή την οποία αφορούν οι υποθέσεις των κυρίων δικών, τα δικαστήρια των κρατών μελών μπορούν να στηριχθούν σε αποφάσεις με τις οποίες ο δικαστής της Ένωσης ακύρωσε κανονισμό περί επιβολής δασμών αντιντάμπινγκ, στο μέτρο που αφορούσε ορισμένους θιγόμενους από τον εν λόγω κανονισμό παραγωγούς-εξαγωγείς, προκειμένου να θεωρήσουν ότι οι δασμοί που επιβλήθηκαν στα προϊόντα άλλων θιγόμενων από τον εν λόγω κανονισμό παραγωγών-εξαγωγέων, οι οποίοι βρίσκονται στην ίδια κατάσταση με τους παραγωγούς-εξαγωγείς ως προς τους οποίους ο κανονισμός αυτός ακυρώθηκε, δεν οφείλονται νομίμως, κατά την έννοια του άρθρου 236, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα.

179 Συναφώς, από το άρθρο 236, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ προκύπτει ότι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί, υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο πρώτο και στο δεύτερο εδάφιο του εν λόγω άρθρου, να ασκεί προσφυγή κατά των πράξεων των οποίων είναι αποδέκτης ή που το αφορούν άμεσα και ατομικά. Εξάλλου, το άρθρο 264, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ ορίζει ότι αν η προσφυγή είναι βάσιμη, ο δικαστής της Ένωσης κηρύσσει την προσβαλλόμενη πράξη άκυρη.

180 Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να υπογραμμιστεί, κατ' αρχάς, ότι όταν ένα πρόσωπο ζητήσει την ακύρωση πράξεως από τον δικαστή της Ένωσης, ο τελευταίος επιλαμβάνεται μόνον των διατάξεων της εν λόγω πράξεως που αφορούν το πρόσωπο αυτό. Οι διατάξεις που αφορούν άλλα πρόσωπα και οι οποίες δεν προσβλήθηκαν δεν εμπίπτουν στο αντικείμενο της διαφοράς την οποία ο δικαστής της Ένωσης καλείται να επιλύσει (αποφάσεις Επιτροπή κατά AssiDomän Kraft Products κ.λπ., C-310/97 P, EU:C:1999:407, σκέψη 53, καθώς και Nachi Europe, C-239/99, EU:C:2001:101, σκέψη 25).

181 Ακόμη, η ακυρότητα την οποία κηρύσσει ο δικαστής της Ένωσης, εφόσον παραστεί ανάγκη, στο πλαίσιο μιας τέτοιας προσφυγής δεν μπορεί να υπερβεί τη ζητηθείσα από τον προσφεύγοντα (αποφάσεις Επιτροπή κατά AssiDomän Kraft Products κ.λπ., C-310/97 P, EU:C:1999:407, σκέψη 52, καθώς και Nachi Europe, C-239/99, EU:C:2001:101, σκέψη 24).

182 Τέλος, το μεν απόλυτο δεδικασμένο που περιβάλλει τις ακυρωτικές αποφάσεις του δικαστή της Ένωσης καλύπτει τόσο το διατακτικό τους όσο και το σκεπτικό που αποτελεί την απαραίτητη βάση του, πλην όμως δεν μπορεί να συνεπάγεται την ακύρωση πράξεως η οποία δεν υποβλήθηκε στον έλεγχο του εν λόγω δικαστή, έστω και αν αυτή εμφανίζει την ίδια έλλειψη νομιμότητας (αποφάσεις Επιτροπή κατά AssiDomän Kraft Products κ.λπ., C-310/97 P, EU:C:1999:407, σκέψη 54, καθώς και Nachi Europe, C-239/99, EU:C:2001:101, σκέψη 26).

183 Για τους λόγους αυτούς, στην περίπτωση που, στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως που άσκησε πρόσωπο το οποίο πράξη γενικής ισχύος, όπως κανονισμός περί επιβολής δασμών αντιντάμπινγκ, αφορά άμεσα και ατομικά, ο δικαστής της Ένωσης ακυρώσει την πράξη αυτή στο μέτρο που αφορά το εν λόγω πρόσωπο, η μερική αυτή ακύρωση δεν θίγει τη νομιμότητα των λοιπών διατάξεων της εν λόγω πράξεως, και συγκεκριμένα των διατάξεων με τις οποίες επιβλήθηκαν δασμοί αντιντάμπινγκ σε προϊόντα άλλα από αυτά που κατασκεύασε, εξήγαγε ή εισήγαγε το εν λόγω πρόσωπο (βλ., συναφώς, απόφαση Nachi Europe, C-239/99, EU:C:2001:101, σκέψεις 10, 24 και 27).

184 Αντιθέτως, εφόσον τέτοιου είδους διατάξεις δεν προσβλήθηκαν εντός της προθεσμίας του άρθρου 263 ΣΛΕΕ από τα πρόσωπα που θα νομιμοποιούνταν να ζητήσουν την ακύρωσή τους, καθίστανται απρόσβλητες έναντι αυτών (απόφαση Nachi Europe, C-239/99, EU:C:2001:101, σκέψη 29 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Εξάλλου, ως προς τις εν λόγω διατάξεις, εφόσον δεν έχουν ανακληθεί ή κριθεί άκυρες κατόπιν προδικαστικής παραπομπής ή κατόπιν ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας, ισχύει τεκμήριο νομιμότητας, το οποίο σημαίνει ότι αυτές παράγουν πλήρη έννομα αποτελέσματα έναντι κάθε άλλου προσώπου (βλ., συναφώς, απόφαση CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, σκέψη 39 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

185 Υπό τις συνθήκες αυτές, στο έβδομο ερώτημα στην υπόθεση C-659/13 πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι, σε μια περίπτωση όπως αυτή την οποία αφορούν οι υποθέσεις των κυρίων δικών, τα δικαστήρια των κρατών μελών δεν μπορούν να στηριχθούν σε αποφάσεις με τις οποίες ο δικαστής της Ένωσης ακύρωσε κανονισμό περί επιβολής δασμών αντιντάμπινγκ, στο μέτρο που αφορούσε ορισμένους θιγόμενους από τον εν λόγω κανονισμό παραγωγούς-εξαγωγείς, προκειμένου να θεωρήσουν ότι οι δασμοί που επιβλήθηκαν στα προϊόντα άλλων θιγόμενων από τον εν λόγω κανονισμό παραγωγών-εξαγωγέων, οι οποίοι βρίσκονται στην ίδια κατάσταση με τους παραγωγούς-εξαγωγείς ως προς τους οποίους ο κανονισμός αυτός ακυρώθηκε, δεν οφείλονται νομίμως, κατά την έννοια του άρθρου 236, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα. Δεδομένου ότι ο κανονισμός αυτός δεν ανακλήθηκε από το θεσμικό όργανο που τον εξέδωσε, δεν ακυρώθηκε από τον δικαστή της Ένωσης ούτε κηρύχθηκε ανίσχυρος από το Δικαστήριο στο μέτρο που επιβάλλει δασμούς επί των προϊόντων των εν λόγω άλλων παραγωγών-εξαγωγέων, οι εν λόγω δασμοί εξακολουθούν να οφείλονται νομίμως, κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως.

Επί της συνδρομής τυχαίου γεγονότος ή ανωτέρας βίας, κατά την έννοια του άρθρου 236, παράγραφος 2, του τελωνειακού κώδικα

186 Με το δεύτερο ερώτημά του, υπό στοιχείο β′, στην υπόθεση C-34/14, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, κατά πόσον το άρθρο 236, παράγραφος 2, του τελωνειακού κώδικα πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι το γεγονός ότι κανονισμός περί επιβολής δασμών αντιντάμπινγκ κηρύχθηκε εν όλω ή εν μέρει ανίσχυρος από τον δικαστή της Ένωσης συνιστά τυχαίο γεγονός ή ανωτέρα βία, κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως.

187 Κατ' αρχάς, από το ίδιο το γράμμα και την οικονομία του άρθρου 236 του τελωνειακού κώδικα προκύπτει ότι οι δασμοί αντιντάμπινγκ που δεν ήταν νομίμως οφειλόμενοι κατά τον χρόνο της καταβολής τους πρέπει, κατ' αρχήν, να επιστραφούν από τις τελωνειακές αρχές, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου, μια τέτοια όμως επιστροφή δεν μπορεί να λάβει χώρα παρά μόνον εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις από τις οποίες εξαρτάται, στις οποίες καταλέγεται και

αυτή της παραγράφου 2 του εν λόγω άρθρου (αποφάσεις Ikea Wholesale, C-351/04, EU:C:2007:547, σκέψη 67· Trubowest Handel και Makarov κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-419/08 P, EU:C:2010:147, σκέψη 25, καθώς και CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, σκέψη 20).

188 Από αυτό συνάγεται, ειδικότερα, ότι οικονομικός φορέας που έχει καταβάλει τους εν λόγω δασμούς δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να ζητήσει την επιστροφή τους παρά μόνον εφόσον και στο μέτρο που δεν έχει εκπνεύσει η τριετής προθεσμία που προβλέπει συναφώς το άρθρο 236, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του τελωνειακού κώδικα (βλ., συναφώς, απόφαση CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, σκέψη 21).

189 Εντούτοις, το άρθρο 236, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του τελωνειακού κώδικα προβλέπει ρητώς ότι η προθεσμία αυτή παρατείνεται αν ο αιτών αποδείξει ότι εμποδίστηκε να την τηρήσει λόγω τυχαίου γεγονότος ή ανωτέρας βίας. Κατά συνέπεια, όποιος επιθυμεί να επιτύχει τέτοια παράταση οφείλει, προς τον σκοπό αυτό, να αποδείξει ότι συντρέχει τουλάχιστον μία από τις περιπτώσεις αυτές.

190 Από το άρθρο 236 του τελωνειακού κώδικα, όπως αυτό ερμηνεύεται εντός του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται, προκύπτει επίσης ότι η επιστροφή των καταβληθέντων από τους επιχειρηματίες δασμών αντιντάμπινγκ χορηγείται μόνον υπό ορισμένες προϋποθέσεις και σε ειδικώς προβλεπόμενες περιπτώσεις, με αποτέλεσμα να συνιστά εξαίρεση από το κανονικό σύστημα εισαγωγών και εξαγωγών που προβλέπει ο τελωνειακός κώδικας και, κατά συνέπεια, οι διατάξεις που τη διέπουν να πρέπει να ερμηνεύονται στενά (αποφάσεις Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, C-156/00, EU:C:2003:149, σκέψη 91, και CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, σκέψη 24).

191 Κατά συνέπεια, οι έννοιες του τυχαίου γεγονότος και της ανωτέρας βίας που προβλέπονται στο άρθρο 236, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του τελωνειακού κώδικα και επιτρέπουν την παράταση της τριετούς προθεσμίας από την ημερομηνία της γνωστοποιήσεως δασμών αντιντάμπινγκ σε επιχειρηματία, εντός της οποίας αυτός μπορεί να ζητήσει την επιστροφή των εν λόγω δασμών, πρέπει να ερμηνευτούν στενά (βλ., συναφώς, απόφαση CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, σκέψη 25).

192 Στο πλαίσιο αυτής της νομοθεσίας, αμφότερες οι εν λόγω έννοιες χαρακτηρίζονται, μεταξύ άλλων, από ένα αντικειμενικό στοιχείο, το οποίο συνίσταται στο γεγονός ότι προϋποθέτουν την ύπαρξη περιστάσεων ασυνήθων και ξένων προς αυτόν που τις επικαλείται (βλ., συναφώς, απόφαση CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, σκέψεις 27 και 28 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

193 Εντούτοις, ούτε το γεγονός ότι ο ένας από τους δύο επίμαχους κανονισμούς ακυρώθηκε εν μέρει από το Δικαστήριο, στο μέτρο που αφορούσε άλλα πρόσωπα πλην της Puma, με τις αποφάσεις Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (C-249/10 P, EU:C:2012:53) καθώς και Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου (C-247/10 P, EU:C:2012:710), ούτε το γεγονός ότι η μία ή η άλλη από τις πράξεις αυτές μπορεί να κηρυχθεί εν όλω ή εν μέρει ανίσχυρη ως απάντηση στα ερωτήματα που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο στο πλαίσιο των παρουσών υποθέσεων μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά ασυνήθη ή ξένη περίσταση, υπό την έννοια που απαιτείται για να αποδειχθεί η ύπαρξη τυχαίου γεγονότος ή ανωτέρας βίας (βλ., συναφώς, απόφαση CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, σκέψη 30).

194 Υπό τις συνθήκες αυτές, στο δεύτερο ερώτημα, υπό στοιχείο β', στην υπόθεση C-34/14, πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 236, παράγραφος 2, του τελωνειακού κώδικα πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι το γεγονός ότι κανονισμός περί επιβολής δασμών αντιντάμπινγκ κηρύχθηκε εν όλω ή εν μέρει ανίσχυρος από τον δικαστή της Ένωσης δεν συνιστά τυχαίο γεγονός ή ανωτέρα βία, κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως.

Επί των δικαστικών εξόδων

195 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους των κύριων δικών τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον των αιτούντων δικαστηρίων, σ' αυτά εναπόκειται να αποφανθούν επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφαίνεται:

1) Ο κανονισμός (ΕΚ) 1472/2006 του Συμβουλίου, της 5ης Οκτωβρίου 2006, για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ και για την οριστική είσπραξη του προσωρινού δασμού που επιβλήθηκε στις εισαγωγές ορισμένων υποδημάτων που έχουν το πάνω μέρος από δέρμα, καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας και Βιετνάμ, είναι ανίσχυρος στο μέτρο που αντίκειται στο άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο β', και στο άρθρο 9, παράγραφος 5, του κανονισμού (ΕΚ) 384/96 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1995, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 461/2004 του Συμβουλίου, της 8ης Μαρτίου 2004.

Από την εξέταση των προδικαστικών ερωτημάτων δεν προέκυψε κανένα στοιχείο ικανό να επηρεάσει το κύρος του κανονισμού 1472/2006 με γνώμονα το άρθρο 296 ΣΛΕΕ καθώς και το άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ', το άρθρο 3, παράγραφοι 1, 2 και 5 έως 7, το άρθρο 4, παράγραφος 1, το άρθρο 5, παράγραφος 4, το άρθρο 9, παράγραφος 6, ή το άρθρο 17 του κανονισμού 384/96, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 461/2004, θεωρούμενα, όσον αφορά ορισμένα από τα εν λόγω άρθρα ή διατάξεις, μεμονωμένα και εν συνόλω, όσον αφορά άλλα από αυτά.

2) Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 1294/2009 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2009, για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ορισμένων υποδημάτων με το άνω μέρος από δέρμα, καταγωγής Βιετνάμ και Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, όπως επεκτάθηκε στις εισαγωγές ορισμένων υποδημάτων με το άνω μέρος από δέρμα που αποστέλλονται από την ΕΔΠ Μακάο, ανεξάρτητα από το αν δηλώνονται ως καταγωγής ΕΔΠ Μακάο ή όχι, μετά τη διαδικασία επανεξέτασης ενόψει της λήξης της ισχύος των μέτρων, σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 384/96, είναι ανίσχυρος στο ίδιο μέτρο όπως και ο κανονισμός 1472/2006.

3) Σε μια περίπτωση όπως αυτή την οποία αφορούν οι υποθέσεις των κυρίων δικών, τα δικαστήρια των κρατών μελών δεν μπορούν να στηριχθούν σε αποφάσεις με τις οποίες ο δικαστής της Ευρωπαϊκής Ένωσης ακύρωσε κανονισμό περί επιβολής δασμών αντιντάμπινγκ, στο μέτρο που αφορούσε ορισμένους θιγόμενους από τον εν λόγω κανονισμό παραγωγούς-εξαγωγείς, προκειμένου να θεωρήσουν ότι οι δασμοί που επιβλήθηκαν στα προϊόντα άλλων θιγόμενων από τον εν λόγω κανονισμό παραγωγών-εξαγωγέων, οι οποίοι βρίσκονται στην ίδια κατάσταση με τους παραγωγούς-εξαγωγείς ως προς τους οποίους ο κανονισμός αυτός ακυρώθηκε, δεν οφείλονται νομίμως, κατά την έννοια του άρθρου 236, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα. Δεδομένου ότι ο κανονισμός αυτός δεν ανακλήθηκε από το θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης που τον εξέδωσε, δεν ακυρώθηκε από τον δικαστή της Ευρωπαϊκής Ένωσης ούτε κηρύχθηκε ανίσχυρος από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο μέτρο που επιβάλλει δασμούς επί των προϊόντων των εν λόγω άλλων παραγωγών-εξαγωγέων, οι εν λόγω δασμοί εξακολουθούν να οφείλονται νομίμως, κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως.

4) Το άρθρο 236, παράγραφος 2, του κανονισμού 2913/92 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι το γεγονός ότι κανονισμός περί επιβολής δασμών αντιντάμπινγκ κηρύχθηκε εν όλω ή εν μέρει ανίσχυρος από τον δικαστή της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν συνιστά τυχαίο γεγονός ή ανωτέρα βία, κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως.

(υπογραφές)